

Vzrok nezgodi neresnost in malomarnost pri delu

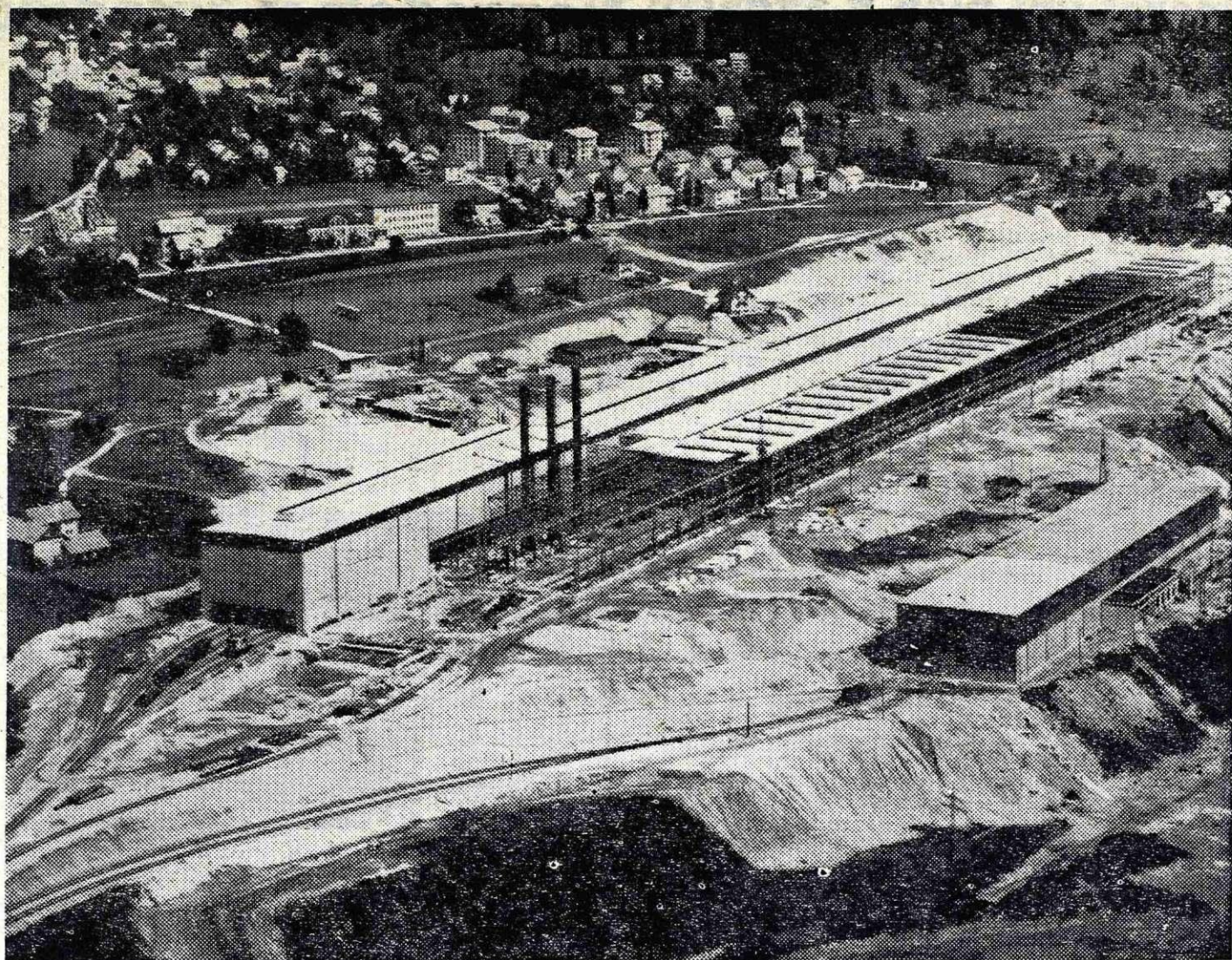
5. septembra je prišlo na dopoldanski dnini do nesreče predvsem zaradi neresnosti in malomarnosti pri delu.

Rafael Bizjak, ki je zaposlen kot brusilec v brusilnici jeklovleka na Javorniku, je bil zaposlen na dopoldanski dnini. Proti koncu dne je z žerjavom, ki ga je upravljal Anton Zalokar, hotel premestiti zaboj z odpadki na voz, ki je stal na izvoznem tiru.

Ko sta z žerjavovodjem zaboj z odpadki izpraznila in ga nato izravnila, je Rafael Bizjak stopil v zaboj in žerjavovodja ga je z žerjavom odpeljal na njegovo delovno mesto k stroju. Medtem pa je tov. Zalokar vklopil vse tri premike naenkrat, to je mačka, dvig in premik za vožnjo mostu. Zaboj, v katerem je bil ponesrečenec, je začel močno nihati, tako da je kavelj žerjava, na katerem je bil obešen zaboj, šel mimo mejnega stikala in povzročil okvaro vrvi, tako da se je odtrgala. Zaboj s ponesrečenim je padel na stroj, obešalna naprava pa na ponesrečenca, ki je zaradi tega dobil hujše poškodbe na glavi.

To je kratek opis nezgode, ki k sreči ni terjala hujših posledic, vendar menimo, da je treba vzroke iskati prav pri malomarnosti in neresnosti pri delu. Do nesreče je prišlo tudi zaradi tega, ker žerjavovodja ni upošteval varnostnih predpisov, saj bi moral vendar vedeti, da je prevažanje oseb z žerjavom lahko nevarno in tudi ni dovoljeno. Prav tako bi moral sodelavec Bizjak vedeti, da ima takšna vožnja z žerjavom lahko hude posledice. Omenjena nezgoda naj bo hkrati resno opozorilo vsem našim sodelavcem, še posebej pa žerjavovodjem, da je treba do vseh potankosti upoštevati varnostne predpise, ki so namenjeni za to, da ljudi opozarjajo na varnost pri delu. Le ob doslednem izvajanju varnostnih predpisov lahko zagotovimo varnost sodelavcev, ki delajo pod žerjavi.

-or

Ali si predstavljate, da je bilo tod še pred kratkim rodovitno polje s številnimi njivami in travniki

Vagoni so, vendar vagonov ni

Kljub dobremu sodelovanju z železnico, se je pri dostavi praznih zaprtih vagonov zopet nekaj zataknilo. To smo posebno občutili zadnje dni v avgustu in prav zaradi tega nam ni uspelo odpremiti vse blago, ki je bilo prijavljeno za prevoz.

Prav gotovo drži, da se na jeseniški postaji trudijo ugoditi našim zahtevam, drži pa tudi, da je odprema blaga ob koncu vsakega meseca zelo povečana in da smo zaradi neenakomerne odpreme tudi sami krivi za težave pri odpremi blaga.

Zaradi pomanjkanja zaprtih voz je železnica predlagala, da bi v železarni uvedli neprekinjen nakladalni čas za vse vrste blaga in voz. Na prvi pogled je to preprosto in samo po sebi umevno. Toda v resnici to vključuje reševanje cele vrste problemov, ki segajo globoko v sam tehnološki proces proizvodnje. Zaradi majhne produkcije lahko v železarni vse blago naložimo na dopoldanski dnini, razen v predelovalnih obratih. Zato ni potrebe,

da bi uvedli še popoldansko in nočno nakladanje blaga in predloga železnice nismo mogli sprejeti.

Zakaj to poudarjam? Menim, da nas železnica hoče prisiliti v neprekinjeno nakladanje. Omenil sem že, da smo se zadnje dni v avgustu znašli pri odpremi blaga v velikih težavah in zlasti pri blagu, namenjenemu za izvoz. Razumem sicer, da železniška postaja Jesenice ni kriva, če zaradi pomanjkanja zaprtih vagonov ne more dostaviti vseh naročenih voz, manj razumljivo pa je, da prazne zaprte vagone mora z Jesenic po nalogu ŽTP Ljubljana pošiljati drugam, medtem ko v železarno nismo dobili niti enega vagona za nakladanje.

Upravičena so torej vprašanja obratnih odpremnikov: »Kaj bi morali izboljšati ali dopolniti pri odpremi blaga, da bi bila odprema hitrejša in bolj v redu?« Na to vprašanje mi je bilo zelo težko odgovoriti, čeprav je odgovor zelo jasen in enostaven. Po pogodbi z železnico smo namreč vezani odpremiti vse blago po železnici, železnica pa mora pravočasno dostaviti prazne vagone za nakladanje. Toda zaradi pomanjkanja zaprtih vagonov le-te ne more

vselej pravočasno dostaviti. Težko je, kadar nimamo in kljub ugodni pogodbi ne vagonov, pa kljub zadostnemu številu avtoprevoznikov. Tako nastanejo težave pri ki bi radi odpeljali blago, na odpremi blaga v zaprtih vagonih. (nadaljevanje na 2. strani)

Kadrovski sektor Železarne Jesenice RAZPISUJE

za delo v rednem vzdrževanju nove valjarne Bela naslednja delovna mesta:

I. Za strojno vzdrževanje

1. 5 strojnih tehnikov
2. 16 ključavničarjev
3. 4 vodovodne instalaterje

II. Za elektro vzdrževanje

4. 4 elektro tehnike — za jakotočno vzdrževanje
5. 4 elektro tehnike — za šibkotočno vzdrževanje
6. 20 elektricarjev
7. 4 instrumentalce

III. Za energetske službe

8. 1 strojnega tehnika
9. 8 strojnikov

Osnovni pogoji kandidatov za prijavo so:

1. Imeti morajo eno izmed navedenih strokovnih šol oziroma kvalifikacijo ali da v šolskem letu 1964/65 zaključujejo šolanje;
2. biti morajo najmanj 2 leti zaposleni v naši železarni;
3. da so odslužili kadrovski rok JLA;
4. zaželeno je, da so mlajši od 35 let, a z ozirom na strokovne šole in prakso, največ do 40 let;
5. da niso bili disciplinsko kaznovani.

Vsi kandidati bodo pripušteni k psihofizičnim preizkusom. Obvezno bodo morali uspešno zaključiti strokovni tečaj.

Za zainteresirani kandidati naj v pisni prijavi navedejo osnovne osebne podatke, šolsko izobrazbo in obrat, v katerem delajo.

Prijave pošljite vodstvu kadrovskega sektorja najpozneje do 25. septembra 1964.

Kadrovski sektor

ŽELEZAR

Operativni plan v avgustu izpolnjen z 99,1 odstotka

IZPOLNITEV PO OBRATIH:

ekonomska enota	izpolnitev operativnega plana skupne proizvodnje v %
plavž	91.0
martinarna	96.2
elektropeč	111.0
livarna	88.8
opekarna	101.6
topilnice	95.4
težka proga	95.0
srednja in lahke proge	102.3
žična valjarna	103.8
valjarna 2400	108.0
valjarna 1300	128.0
jeklovlek	105.6
valjarne	103.3
hladna valjarna	118.1
žičarna	95.8
žebeljarna	103.9
cevarna	95.0
elektrodni oddelek	95.6
predelovalni obrati	101.5
ŽELEZARNA	99.1

Železarna Jesenice je tudi v avgustu izpolnila operativni plan samo z 99,1 odstotka, medtem ko je bil družbeni plan skupne proizvodnje dosežen samo s 97,6 odstotka. Blagovna proizvodnja pa je bila presežena za 5,6 odstotka. Tudi finančni načrt ni bil v tem mesecu izpolnjen. Ravno tako pa smo bili pod planom z izvozom naših izdelkov.

Topilnice so izpolnile operativni plan skupne proizvodnje samo s 95,4 odstotka. V tej enoti niso izpolnili operativnega plana: plavž, martinarna in livarna (siva livarna). Plavž ni izpolnil plana zaradi izdelave kvalitetnega surovega železa (v tem mesecu je bilo najboljše) in to na račun količine in delno zaradi slabe rude. Martinarna tudi ni izpolnila plana zaradi zastojev in vročih remontov peči, en dan pa je obratovala samo s petimi pečmi. Elektropeč je odlila 13 prokron šarž. Imajo težave z uvoznimi legurami, na zalogi ni FeMo, ki ga dobivamo iz Sovjetske zveze.

Valjarne so operativni plan skupne proizvodnje prekoračile za 3,3 odstotka. Edino težka proga ni v tej enoti izpolnila plana in to zaradi okvare na progi in delno zaradi pomanjkanja delavcev v čistilnici gredic. Neočiščene so ostale gredice za žično valjarno in delno za prodajo. Na lahkih progah so imeli

težave z delovno silo, delno pa tudi z vodno energijo ter so morali večkrat menjati program valjanja. V žični valjarni so valjali teden dni kvalitetno žico za predelavo v žičarni, težave pa so imeli tudi z valjanjem gredic iz Železarne Sisak (kvadrat je bil precej izven diagonale).

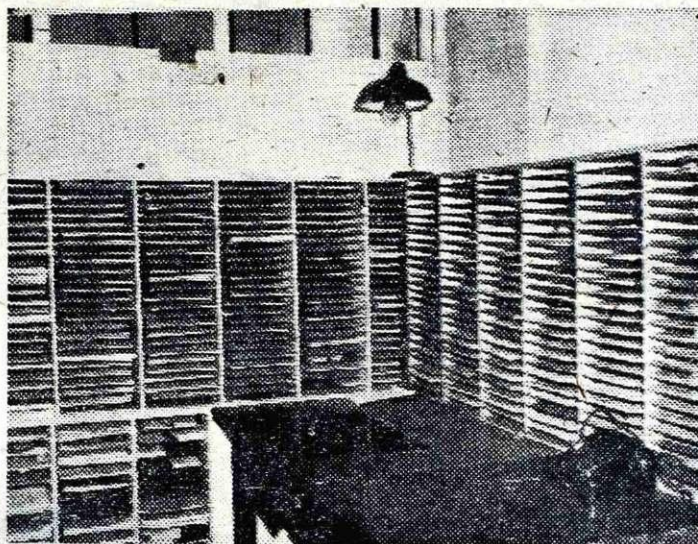
V valjarni 1300 so za nekaj dni ustavili valjanje pločevine in to zaradi prenatrpanosti neprežračene pločevine (pomanjkanje delavcev) in obenem izvedli popravilo peči. Težave so imeli tudi pri žarjenju, ker ni bilo pripravljenih zaščitnih pokrovov. Jeklovlek in valjarna 2400 pa sta obratovala normalno.

V predelovalnih obratih so tudi presegli operativni plan skupne proizvodnje za 1,5 odstotka. V tej enoti niso dosegli plana: žičarna, žebeljarna (bodeča žica), cevarna in elektrodni oddelek. Žičarna ni izpolnila plana zaradi pomanjkanja delavcev (dopusti in bolovanja). Cevarna ni izpolnila plana zaradi kompletiranja posameznih dimenzij za izvoz, elektrodni oddelek pa zaradi nove sušilne peči, ki še ni postavljena, ventelnega plana. Hladna valjardar je vezana na izpolnitev na pa je svojo obvezo prekoračila na račun valjanja debelejših dimenzij, iznad 0,5 milimetrov. V žebeljarni so svojo obvezo pri žičnikih in vzmehih presegli.

Napredek v skladiščni službi

Že dolga leta merodajne službe v naši železarni prepričevalno nakazujejo nujno potrebo po vzorno urejeni skladiščni službi. Na osnovi točnih analiz in večletnih bogatih in dragocenih izkušenj so prišli do zaključka, da je dobro urejena in organizirana skladiščna služba osnovni predpogoj za nemoteno obratovanje in učinkovito vzdrževanje posameznih strojev in strojnih naprav, brez kvarov, zastojev in prepogostih izpadov dragocene proizvodnje.

Z urejeno skladiščno službo, predloga št. 1590 odstranili z bo, po načelih vseh sodobnih in najnovejših ugotovitev in znanstvenih raziskav, jo. S tem so dosegli, da je

Del skladišča v žični valjarni. Predali so namenjeni za kartoteko

je kaj lahko analizirati in kontrolirati porabo posameznih rezervnih delov, vzporedno s tem pa tudi pravočasno naročati.

Neurejena skladišča so čestokrat vzrok pomanjkanja nujno potrebnih rezervnih delov, kar zavira obratovanje in povzroča kritične zastoj in izpade proizvodnje. V naši železarni so v novih pogojih povečane in rekonstruirane žične valjarne prvi v tem obratu pristopili k načrtni ureditvi skladiščne službe, ki jim je vse do sedaj vedno delala in povzročala veliko skoraj nepremostljivih težav in nepravil.

Vse dolgoletne izkušnje so združili v žični valjarni obratovodja Anton Grošelj, vzdrževalni asistent Janez Kovač in vodja skladišča Jože Mertelj in jih vskladili z dognanji ter analizami drugih vzorno urejenih skladiščnih služb ter izdelali načrt za lastno brezhibno skladiščno službo.

Vse dosedanje pomanjkljivosti in slabosti so avtorji

odgovorno delo skladiščnika bistveno izboljšano in olajšano, da je evidenca vseh rezervnih delov lahka in pregledna.

Novo skladišče je po prizadevanju avtorjev predloga št. 1590 res vzorno urejeno in v vsakem pogledu služi lažji in boljši kontroli porabe in naročanju rezervnih strojnih delov in naprav. Za-

to bi bilo primerno in priporočljivo, da si ga ogledajo vsi skladiščniki iz posameznih proizvodnih enot ter na osnovi ugotovljenih koristi tudi svoja ureda po tem ali podobnem načrtu. Žuro

Personalne vesti

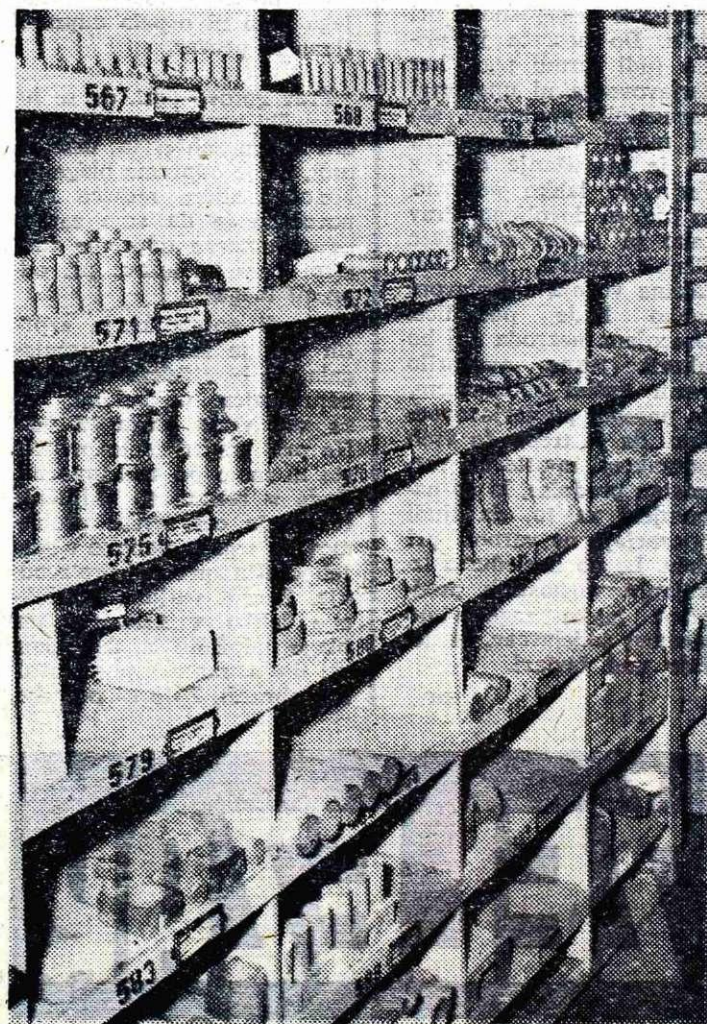
AVGUST

103 sprejetih delavcev, 100 obračunanih delavcev, 9 sprejetih uslužbencev in 6 obračunanih uslužbencev.

UPOKOJENI SO BILI NASLEDNJI SODELAVCI: Alojz Cuznar, 1909, livarna — 26 let in pol v ZJ; Dulaga Čehić, 1898, žična valjarna — 17 let v ZJ; Ivan Koporc, 1911, težka proga — 19 let v ZJ; Franc Malenšek, 1909, žebeljarna — 25 let v ZJ; Viktor Mali, 1912, livarna — 25 let v ZJ; Rudolf Prinčič, 1909, nadzorna služba — 8 let v ZJ; Janez Pristov, 1907, valjarna 2400 — 27 let v ZJ; Andrej Slamnik, 1908, Javornik II — 36 let v ZJ; Jože Olivnik, 1913, livarna — 17 let v ZJ; Alojz Vovk, 1909, žična valjarna — 27 let v ZJ in Alojz Znidaršič, 1911, martinarna — 27 let v ZJ. Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj!

UMRLI SO: Zdravko Gluhar, 1930, ključavničar v mehanični delavnici; Janez Kržišnik, 1925, I. valjavec na lahki progi. Svojcem iskreno sožalje!

POROČILI SO SE: Tončka Šimnic, prodajni oddelek; Jože Gračner, garaža; Ana Zajc, jeklovlek; Janez Vehar, UOS; Jože Šranc, HVZ. Čestitamo!

V žični valjarni se ponašajo z lepo urejenim skladiščem.

Vagoni so, vendar vagonov ni

(nadaljevanje s 1. strani) ne blago v skladiščih. Vsa negodovanja nakladalcev in odpremnikov so torej upravičena. Res velike so težave, kadar vagonov ne dobimo v železarno že ponoči. Smatramo, če se mi točno držimo pogodbe in blaga ne odpremljamo z avtomobili, bi morala tudi železnica bolj upoštevati naše želje pri dostavi praznih zaprtih voz in nam tako olajšati odpremo blaga.

Te težave pa se bodo v jesenskem in zimskem času še povečale, saj ni izgledov, da bi se to stanje izboljšalo, ta-

ko da bi lahko železnica pravočasno dostavila v železarno vse naročene vagonne. O vsem tem bo morala železnica bolj razmisliti in prvenstveno kriti potrebe železarne. ŽTP Ljubljana pa prosimo, da v času pomanjkanja zaprtih voz letih ne odreja z Jesenic drugim naročnikom.

Kakor mi razumemo težave železnice, tako bi morala tudi železnica upoštevati naše težave, sicer bomo morali del blaga zopet odpremljati z avtomobili, kajti ne moremo dopustiti, da bi železnica z Jesenic odrejala prazne zapr-

te vagonne drugam, nam pa bi se kljub zadostnemu številu avtoprevoznikov blago kopičilo v skladiščih. Kakor vsako podjetje, tako je tudi železarna vezana na določene roke dostave blaga naročnikom, kar velja še posebej za izvozno blago.

Obojestransko točno izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ne bo samo odpravilo sedanje težave pri odpremi, ampak tudi utrdilo naše medsebojno sodelovanje, ki je za gospodarski uspeh nujno potrebno.

Peter Gasar

Upravni odbor je razpravljal o osebnih dohodkih

TO GRADIVO OBJAVLJAMO
KOT OSNOVO
ZA RAZPRAVO
NA SEJAH ZBOROV
V DELOVNIH ENOTAH

Z namenom, da bi našli trajnejšo rešitev in uredili nekatere pereče probleme s področja nagajevanja, je upravni odbor posvetil precejšen del svoje seje z dne 7. avgusta 1964 tem vprašanjem.

Kot osnova razpravi je služilo gradivo, ki ga je po predhodnih smernicah pripravil Kadrovski sektor in ga že dopolnjenega s stališčem upravnega odbora posredujemo vsem članom kolektiva z namenom, da se z nameranimi ukrepi seznanijo. V prihodnjem tednu bodo sklicani zbori proizvajalcev po delovnih enotah z željo, da sleherni proizvajalec pove svoje mnenje, tako da bi rešilski svet ob sprejemanju teh za kolektiv tako pomembnih ukrepov, imel oporo v stališču vsega kolektiva.

Z željo, da bi objavljeno gradivo prispevalo k čimbolj plodni razpravi, ga objavljamo v celoti.

Nastala situacija na področju vsklajevanja cen, ki je neposredno vplivala na kupno moč vseh članov kolektiva ter spremembe gospodarskih instrumentov, ki so bile sprejete od državnih organov v cilju, da izboljšamo situacijo v podjetjih črne metalurgije nas sili, da izvedemo v sistemu formiranja in delitve osebnih dohodkov določene spremembe. Drug razlog, ki opravičuje določen premik v sami strukturi našega osebnega dohodka pa je dejstvo, da so se od leta 1961 dalje, ko smo začeli uporabljati sedanji sistem, vsi premiki odražali v takozvanem gibljivem delu, tako da je sedanje razmerje 100:113,5 v korist gibljivega dela. Ker ne moremo trenutno spremeniti celotne tehnike obračuna in preiti na direktni obračun brez upoštevanja posameznih elementov, ki vplivajo na višino osebnega dohodka posameznika (okrog 20 različnih virov) se mora le-ta še vedno deliti na konstantno osnovo kot začetek obračunske operacije in na ostale vrste ali vire, ki jih kratko označujemo kot gibljivi del. Po vsej logiki pa naj bi bila ob dela osebnega dohodka v nekem realnem razmerju, ki ga je nujno treba v določenih obdobjih popraviti.

Predvidena regulacija, za katero je bila že večkrat dana sugestija samoupravnih organov, kakor vodstva podjetja, zajema dve fazi, to je spremembo nivoja osebnih dohodkov v železarni in delno prilagoditev povišanim življenjskim stroškom, na drugi strani pa terja od nas odločitve, v kateri del osebnega dohodka usmeriti sredstva, potrebna za premik v nivoju osebnih dohodkov. Tehnična izvedba dopušča več variant, predhodno pa zahteva odločitev, koliko sredstev čistega dohodka naj bo v ta namen še uporabljeno. Ta odločitev je potrebna zaradi

tega, ker niti naš pravilnik o delitvi čistega dohodka iz leta 1962, niti letošnji proporciji finančnega plana niso vsklajeni z nastalo situacijo in je vsaj za letošnje leto potrebno določiti nova razmerja.

Za trajnejšo rešitev nastale situacije nas sili tudi sklep DS podjetja o izplačevanju dodatka vsem članom kolektiva v višini 3.000 din neto, kot začasen ukrep za omilitve posledic podražitve, ki je v veljavi od julija naprej. Ze ta dodatek, ki ga je treba vključiti v obstoječi sistem formiranja in delitve osebnih dohodkov, predstavlja 6,7 odstotka naših dosedanjih sredstev.

Stalno spremljanje gibanja osebnih dohodkov po delovnih enotah in s tem v zvezi sprejemanje določenih po-

pravkov so nas privedle do nekako zadovoljive stopnje medsebojnih razmerij, z izjemo DE upravne službe in OTK-R, kar pa je kot posebno vprašanje že v obravnavi. Vsklajevanje odnosov med delovnimi mesti v okviru enot, ki je prepuščeno samoupravnim organom pa je na drugi strani reguliralo razmerja v samih delovnih enotah. Kampanja za dvig spodnje meje osebnih dohodkov na nivo 25.000 din mesečno je na začetku leta 1963 delno popravila prejšnji odnos v obračunskih osnovah in s tem tudi v osebnih dohodkih, iz razpona 1:4,51 na 1:4,06. S tem ukrepom se je istočasno spremenil tudi odnos med osebnimi dohodki najnižje in najvišje kategorije delovnih mest, kar dokazuje naslednji podatek:

	D-1 din mes.	U-5 din mes.	Odnos
1961	24.554	67.832	100 : 276
I. poll. 1964	31.549	82.129	100 : 260

Gornji podatki in ugotovitve nam omogočajo, da v sedanji fazi usmerjanja sredstev za osebne dohodke ne iščemo nekih močno diferenciranih stimulacij, razen izjemno za martinarno, kar nam vsekakor olajša izvedbo celotne zamisli.

Pri realni oceni situacije, ob upoštevanju položaja Železarne Jesenice, tako v odnosu do sorodnih podjetij na območju republike in ostalih podjetij v okviru občine, predvsem pa ob upoštevanju sedanje stopnje produktivnosti in finančnih možnosti, predlagamo preusmeritev tolikšnega dela čistega dohodka v osebne dohodke, da bi se sedanji nivo osebnih dohodkov dvignil za 15%, v katerih pa je že vključen dodatek 3.000.— din. Z drugo besedo ob predlaganih 15% se realizira še 8,3% dočim je 6,7% že realizirano v dodatku 3.000.— din in se spremeni samo oblika izplačevanja s tem, da se dodatek vključi v obračunsko osnovo. S predvidenim povečanjem, ki bo znašalo v povprečju 15%, bi istočasno dosegli tudi novi nivo najnižjih osebnih dohodkov v višini okrog 32.000.—. Za takšen premik pa trenutno niso ustvarjeni vsi pogoji in ga je v celoti možno realizirati le s sodelovanjem vsega kolektiva. Sedanja stopnja produktivnosti, ki omogoča za 5,8% večjo realizacijo od lanskega leta in del odstopljenih sredstev z ukinitvijo prispevka iz dohodka, nam omogočata premik za okrog 10%. Ostanek 5% pa je vsaj v zadnjem kvartalu brez dvoma možno realizirati z notranjimi ukrepi, med katere sodijo predvsem zvišanje izplena, znižanje specifične porabe energije ter povečanje tehnološke in delovne discipline. Prvi

dve zahtevi je potrebno realizirati samo do meje že doseženih izplenov odnosno porabe energije, kar vsekakor ni pretirana zahteva. 1% izboljšanja izplena — računano za celo leto — nam prinese okrog 400 milijonov, dočim nam nadaljnjih 50 milijonov prinese 1% znižanja stroškov na energiji. Če v 8 urah prisotnosti v podjetju vsak član kolektiva izkoristi le 15 minut več delovnega časa, nam prinese to najmanj 3 odstotno povečanje naših osebnih dohodkov. Smatramo, da je v kolektivu dovolj zavesti, da prevzame nase obveznost za popolno realizacijo gornjega predloga.

Tehnična izvedba naj bi bila čim enostavnejša, zato predlagamo, da se sredstva, ki jih bomo uporabili za ta namen usmerijo na regulacijo obračunskih osnov, kar naj zagotovi spremembo razmerja med konstantnim in gibljivim delom na približno enako stopnjo, kot je bila dosežena ob prehodu na sedanji sistem, to je okrog 100 proti 38 v korist osnove. Ne oziraje se na to ali bo realiziran tudi zadnji del nameravanega premika, ker je predvsem odvisno od nas samih, bi za uresničitev predloga uporabili 15% sredstev, za kolikor je potrebno povečati sedanje formiranje mas po DE. V kolikor bo istočasno sprejet tudi predlog za delno regulacijo osebnih dohodkov v DE upravne službe in OTK-R, lahko takšno stanje vzamemo za osnovo povečanja in to na popolnoma enostaven način, to je da formirane vsote osebnih dohodkov po veljavnem ceniku in drugih veljavnih merilih povečamo s faktorjem 115. Če bi poznejša analiza pokazala, da kolektiv kot celota ni realiziral sprejetih obveznosti

glede izboljšanja izplena, discipline itd. se faktor brez nadaljnjega lahko spremeni na stopnjo, ki bo odgovarjala doseženim rezultatom. Za preusmeritev sredstev na obračunsko osnovo je potrebno korigirati lestvice iz čl. 78. Pravilnika o formiranju in delitvi osebnih dohodkov, kar bi služilo kot osnova za avtomatični popravek obračunskih osnov vseh delovnih mest, z izjemo delovnih mest tekaške službe, ki predstavljajo v našem pod-

jetju le prehodno zaposlitev. Kot osnova za kalkulacijo nam služijo podatki I. polletja letos, dočim naj bi bila sprememba v celoti uveljavljena od 1. 9. 1964 dalje. Izplačana sredstva po din 3.000 na osebo za julij in avgust tem primeru bremenijo sredstva osebnih dohodkov pred razdelitvijo. Številčni podatki na katere se pri realizaciji predloga opiramo, preračunani na 6 mesečno obdobje, bi bili:

	v 000 din
formirani osebni dohodki v I. polletju	3.094.449
sprejeti popravki, ki veljajo od 1. VII. naprej	82.024
popravki sprejeti od 1. 8. odnosno 1. 9. naprej	33.920
predvideni popravek v upravnih službah in OTK-R	20.760
Skupna osnova na katero se uporabi povečanje 15%	3.231.153
Formirani OD — povečani s faktorjem 115	3.715.826

Ker vsi zgoraj navedeni popravki ne veljajo za celo II. polletje, moramo ugotoviti razliko med enomesečnim formiranjem v I. polletju in formiranjem, ki bo nastalo z realizacijo predloga:

Osnova v prvem polletju povečana za popravke	3.231.153 : 6 = 538.526
po spremembi oziroma povečanju za 15%	3.715.826 : 6 = 619.304
mesečna razlika	80.778

Če pri tem upoštevamo, da je 6,7% od 15% že realizirano v obliki dodatka din 3.000 netto, kar predstavlja 36,080 milijona, znaša dodatno mesečno povečanje še 8,3 odstotka ali 44,698 milijona.

Z ozirom, da so zgoraj napisani podatki preračunani

zaradi ugotovitve enomesečne razlike vsi na enako časovno obdobje, je kalkulacija predvidene realizacije osebnega dohodka za leto 1964, z upoštevanjem časovne uveljavitve nastalih sprememb, nekoliko drugačna, na primer:

	v 000 din
Formirani osebni dohodek v I. polletju	3.094.449
Enaka vsota za II. polletje	3.094.449
popravki, veljavni od 1. 7. 1964	82.024
predvideni OD za izpad el. energ in vode	12.000
premije za izvoz (5% na normalno form.)	8.220
Stimulacija za presežek plana nad 85% za preostale proizvodne enote od 1. 8. 1964	10.834
rezanje in prebiranje kupljenega vložka	700
Dodatek 3.000 din, za 6 mesecev	209.830
Dodatno povečanje za 8,3%, za IV. tromesečje (44.698 milij. x 3)	178.792
Dodatek martinarnem za IV tromesečje	15.000
predvideno letno koriščenje	6.706.298
neindividualizirani OD	342.000
	7.048.298

Če hočemo v letu 1965 obdržati nivo osebnih dohodkov, ki bi ga v letu 1964 dosegli le v zadnjem tromesečju, pa moramo računati na 7.500 milijonov individualiziranih in 342 milijonov neindividualiziranih osebnih dohodkov. Če nadalje iz prikazanih podatkov ugotovimo odstotni premik v mesečnih osebnih dohodkih, so razmerja naslednja:

predvideni OD s sprejetimi popravki:	3.231.153
formirani OD v I. polletju:	3.094.449
	= 104,4%

Osebni dohodki se torej v odnosu na I. polletje spremenijo, najprej za 4,4% nato pa za diferenciran %, ki ga da novo predlagana lestvica obračunskih osnov, ki se giblje od 25,9 do 38,2% v korist nižjih kategorij.

Z upoštevanjem takšne korekture, bi se skupni osebni dohodek po kvalifikacijski strukturi spremenil v zadnjem tromesečju predvidoma v naslednjem razmerju:

(Nadaljevanje na 4. strani)

Upravni odbor je razpravljajal o osebnih dohodkih

NADALJEVANJE S 3. STRANI

Kvalifikacija	Sedanjí OD za 208 ur	povečani za popravke 4,4 %	predvideni % povečanja	novi nivo os. doh.
NK	31.549	32.937	18.—	38.865
PK	37.833	39.498	16,5	46.015
KV	43.584	45.502	15.—	52.328
VK	50.993	53.237	13.—	60.158
delovodje	63.282	66.066	13.—	74.655
Ø delavci	43.678	45.600	15.—	52.440
nižji	36.204	37.796	15.—	44.599
srednji	45.851	47.868	15.—	55.048
višji	62.625	65.380	13.—	73.879
visoki	82.129	85.742	11.—	95.174
Ø uslužbenci	54.380	56.773	15.—	65.289
skupno ŽJ	45.013	46.994	15.—	54.043

MARTINARNA

Kot predmet posebne obravnave se že dalj časa pojavlja problem naše martinarne, ki doživlja v odnosu na ostale delovne enote približno enako situacijo kot železarna nasproti drugim podjetjem. Izenačenje osebnih dohodkov martinarnarjev z os. dohodki v ostalih delovnih enotah na eni strani, ter mnogo težji pogoji dela in neprekinjeno obratovanje v martinarni je povzročilo, da se že okrog 3 leta polagoma menja struktura del. sile, ki je postala kvalifikacijsko zelo šibka. Kljub podvzetim ukrepom in trudu, ki ga vlagata tako tehnično vodstvo same martinarne kakor vodstvo železarne, ni mogoče zadovoljivo reševati nalog, ki se postavljajo pred martinarno in so bistvenega pomena za nadaljnji obstoj vsega podjetja. Ker prisilna »rekrutacija« odgovarja očesa kadra v martinarno ni mogoča, smo pač prisiljeni se zateči k ukrepi, ki naj bistveno vplivajo na osebni dohodek martinarnarjev in s tem ustvarimo pogoje za boljšo kvalifikacijsko izbiro kadra. Člani del. kolektiva, ki so voljni delati pod pogoji, ki se zahtevajo v martinarni, naj vidno odstopajo od ostalih.

Za realizacijo in ustvaritev omenjenih pogojev predlagamo, po predhodnem posvetovanju z vodstvom Železarne in političnimi forumi, odobritev posebnega dodatka v višini 10% na celotni osebni dohodek, ki ga doseže vsak martinarnar pod sedanjimi pogoji. Z drugo besedo izračunani os. dohodek po vseh obstoječih oblikah nagrajevanja v martinarni, se poveča s faktorjem 110, kar velja tudi za vzdrževalce, ki prejemajo os. dohodek direktno v tej DE. Iz statusa »martinarja« se razumljivo izključi administracija. Prav tako se brezpogojno izključi iz mesečnega dodatka vsak martinarnar, ki je imel med mesecem neopravičen izostanek ali ni prišel na delo ob nedeljah, če je bil po razporedu dolžan priti na dnino. V ta namen je potrebno mesečno okrog 5 milij. sredstev, ki jih bo pač moral žrtvovati celotni kolektiv, če

hočemo ustvariti normalne pogoje glede vloška tudi ostalim del. enotam.

Čeprav predstavljajo predlagani ukrepi precej revolucionaren ukrep na področju nagrajevanja smatramo, da so spričo situacije, v kateri se nahajamo nujni. Razumljivo pa je, da bodo dosegli svoj učinek le, če se bo celotni kolektiv zavedal, da se sredstva za osebne dohodke ustvarjajo s proizvodnjo, ne pa administrativno, na papirju.

V nadaljevanju razprave se je Upravni odbor odločil za spremembo lestvice obračunskih osnov iz čl. 78 Pravilnika, ki naj zagotovi obenem tudi spremembo odnosa med osnovo in gibljivim delom.

Po sedanjí zamisli se lestvice spreminjajo diferencirano v korist nižjih kategorij, tako, da znaša odnos spremembe, izražen v indexu od 25,9 do 38,2, kar bo vplivalo tudi na delno spremembo v premiku celotnih osebnih dohodkov, kar je razvidno iz objavljene tabele mesečnih os. dohodkov. Razlog za takšno stališče UO je predvsem v tem, da z nameravano spremembo zagotovi vsakemu delovnemu mestu vsaj 3.000 din mesečno neto, kar odgovarja linearni korekturi sedanjih obračunskih postavk za 7,5 din netto odnosno 12 din brutto, za preostala razpoložljiva sredstva pa procentualno enako korigira vrednost obrač. osnov.

PROBLEM NAGRAJEVANJA V STROKOVNIH SLUŽBAH

V drugem delu razprave je UO obravnaval situacijo, ki povzroča določene probleme, predvsem v DE upravne službe, odnosno OTK, kar bo najboljše razvidno, če se seznanimo s celotnim gradivom:

Pri analiziranju situacije v zvezi z osebnimi dohodki, postaja iz dneva v dan vse bolj pereče vprašanje plačevanja strokovnega kadra, ki smo mu doslej zaradi objektivnih razlogov v naši železarni brez dvoma posvečali s tega vidika premalo pozornosti. Naraščajoče število urgenc, predlogov in ne navse-

zadnje tudi odpovedi strokovnega osebja nas silijo, da vzamemo resneje v pretes trenutno situacijo in izvršimo določeno regulacijo omenjenih delovnih mest istočasno s splošno korekturo naših osebnih dohodkov, ki jo narakujejo na eni strani izvršene spremembe v delitvi med družbo in podjetjem, na drugi strani pa ukrepi v zvezi s spremembo cen življenjskim artiklom.

Prvi vzrok, da je prišlo do omenjenega, lahko rečemo kritičnega stanja je pred-

vsem v tem, da se zaradi okrolega načina upravljanja v DE upravne službe, razen reorganizacij preko DS podjetja, niso izvršili nikakršni popravki obračunskih osnov. Drugi vzrok pa je v tem, da vsi popravki, ki so bili izvršeni pri delovnih enotah v cilju izboljšanja njihovega osebnega dohodka, niso z ničemer vplivali na osebni dohodek upravnih služb in OTK, kar je povzročilo premočno zaostajanje teh dveh enot, ki izkazujejo v primerjavi z ostalimi enotami naslednji index na leto 1963:

	OD v 1. 1963	OD v 1.—VII. 1964	Index	Predlog
Topilnice	190,16	215,40	112,6	
Valjarne	184,99	211,92	114,6	
Predel. obr.	180,43	205,19	115,4	
Str. en. obr.	187,55	217,41	115,9	
OTK-R	209,88	221,71	105,6	(X 104,5 110,4)
Uprav. službe	207,30	215,17	103,8	(X 105,3 109,3)
Železarna	189,18	214,12	113,2	

Za strokovno osebje tehničnega sektorja, ki je bilo posredno sicer udeleženo na premiku osebnega dohodka po del. enotah pa moramo pripomniti, da zaradi prilično konservativnih gledanj na razpon med del. mesti nižjih kategorij in del. mesti strokovno-tehničnega kadra, slednja niso bila deležna nikakršnih popravkov obračunskih osnov.

Kakor je že omenjeno, zaradi specifičnosti upravljanja v DE upravnih služb, predvsem pa zaradi splošnega zaostajanja, ki znaša do povprečnega indexa Železarne kar 9,4% ni možno reševati predlogov posameznih sektorjev te enote, ker vsak popravek izvršen v enem sektorju nujno vpliva na ostale sektorje, kar pri drugih DE ni slučaj. Prav ta situacija in nujnost vskladitve vseh strokovnih del. mest pa nas silijo, da situacijo uredimo preko centralnih organov upravljanja predvsem tudi zato, ker DE upravne službe in OTK-R niso v stanju te problematike rešiti s sedaj odmerjenimi sredstvi. Razlika med situacijo teh dveh enot in vsemi ostalimi delovnimi enotami je namreč ta, da strok. del. mesta v prvih dveh enotah predstavljajo večino, ki je ni mogoče reševati na račun ostalih delovnih mest, dočim predstavlja strokovno-tehnična delovna mesta v ostalih enotah le manjši odstotek, katerega regulacijo lahko krijejo že doslej odobreni popravki, ki so tudi povzročili zgoraj prikazano razliko.

Realizacija predloga za vskladitev obračunskih osnov v upravnih službah bi terjala 5,3% dodatnih sredstev ali 2.664.000 mesečno, dočim za OTK-R 4,5% ali 760.000 din mesečno. S tem bi se index osebnih dohodkov v primerjavi z drugimi enotami sicer izboljšal, ne pa še izenačil. Iz preje navedenih razlogov smatramo, da je zahteva realna in upamo, da bodo do enakega stališča prišli tudi centralni organi upravljanja,

Poleg tega, da se delno popravi nivo osebnega dohodka teh dveh enot, je bistvo predloga v tem, da odpravi razlike med približno enakimi delovnimi mesti posameznih sektorjev, ki so bile v poedinih primerih že kar kričeče (n. pr. referenti komerciale — referenti priprave dela).

Druga značilnost predloga je v tem, da za delovna mesta, ki so nižja od ranga referentov, predvsem delovna mesta evidence in administracije, niso potrebne nikakršne posebne korekture iz več razlogov in to:

— nižja del. mesta so bila korigirana v vsej Železarni v začetku leta 1963, s čimer se je zmanjšal prejšnji odnos — pojavlja se močan pritisk iz šol prihajajočega kadra tega ranga, ki ga ni možno zaposliti in je selekcija možna in večkrat celo zaželjena

— pojavljajo se očitki, da je nižji administrativni kader v odnosu na del. mesta v proizvodnji, že sedaj protežiran.

Tehnična obdelava predloga je potekala tako, da je oddelek za nagrajevanje po smernicah vodstva podjetja, s katerim so bili seznanjeni tudi zastopniki sindikalne organizacije in komiteja, sestavil osnovno razvrstitev in grupacijo del. mest. S to razporeditvijo so bili seznanjeni direktorji vseh sektorjev, ki so s svojimi ožjimi sodelavci analizirali celotno grupiranje in dostavili pripombe na razvrstitev.

Zbrane pripombe so bile ponovno analizirane na sestanku direktorjev sektorjev odnosno njihovih pooblaščenec ter v pristojnosti zastopnika sindikata in komiteja, kar je privedlo do enotnega predloga. Žal prihaja ta regulacija v isto časovno obdobje, kot splošno urejevanje naših osebnih dohodkov, vendar se ji ne moremo izogniti, če želimo vsaj za nekaj časa odpraviti z dnevnega reda problem nevsklajenosti v nagrajevanju tako v odnosu uprav-

nih služb in OTK do ostalih delovnih enot, kakor v samih enotah. Do nadaljnjih poedinih predlogov, ki večkrat izhajajo iz dejstva, da posameznik izrablja trenutne ugodnosti, ki mu jih nudi drugo podjetje, pa je treba zavzeti jasno stališče, da so naši pogoji glede os. dohodka pač takšni kot so, vsakemu pa je izbira prosta.

Da bi istočasno rešili tudi situacijo plačevanja strok. tehn. kadra po ostalih del. enotah, ki ga imajo sicer pravico regulirati samoupravni organi teh enot, predlagamo, da centralni organi odločno podpro pripočilo, da se brez izjeme, vse v predlogu nahajajoča del. mesta vskladijo. Ta korektura bi zahtevala le 0,14% sredstev. S tem bi bili po našem mnenju ustvarjeni šele pogoji za splošno korekturo nivoja obrač. osnov vseh delovnih mest.

S predloženimi popravki bi bile v glavnem zajete zahteve poedinih sektorjev glede vskladitve delovnih mest razen nekaj individualnih izjem, odnosno tistih predlogov, ki niso postavljeni konkretno in se zaradi tega ne more oceniti ali je rešitev zadovoljiva ali ne.

Za realizacijo bi bilo torej potrebno, da centralni organi sprejmejo naslednje:

— odobrijo povečanje mase osebnih dohodkov za upravne službe za 5,3% ali cca 2.700.000 din mesečno

— odobrijo povečanje mase DE OTK-R za 4,5% ali 760.000 din mesečno

— za vskladitev del. mest tehn. kadra v obratih se zagotovijo sredstva s 15,14% nim premikom, razen za predhodno navedeni enoti, kjer se uporabi le 15%.

— sprejmejo in omogočijo izvedbo priporočila, da se v okviru s popravki odobrenih sredstev dosledno izvrši regulacijo del. mest tehničnega kadra v ostalih del. enotah.

— da se strinjajo s predloženim načinom regulacije in vskladitve del. mest v upravnih službah in OT-R.

Smatramo, da objavljeno gradivo v zadostni meri osvetljuje nakazane probleme. Želja vseh je, da razprava ne bi zašla v brezplodno polemiziranje in zagovarjanje predvsem osebnih stališč, pač pa da bi gradivo služilo kot osnova za realno presojo predvidenih ukrepov, ki naj rodi tudi objektivne predloge.

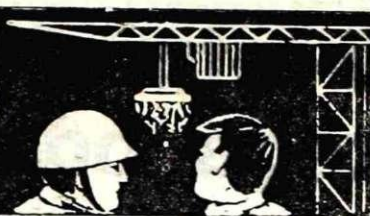
Po sklepu UO
Kadrovska služba ŽJ

ZAHVALA

Ob tragični izgubi moje mame Marije Robič se iskreno zahvaljujem kolektivu žebjarne za izkazano denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Mihaela Robič
zavijalnica

Nesreče

VALJARNE JAVORNIK I

KAREL FEKONJA je pri prenašanju gredic v čistilnici polizdelkov z žerjavom stal na kupu teh gredic. Žerjavovodja ga je z bremenom zbil, pri čemer si je ponesrečenec poškodoval desno roko.

KAREL KONIČ, valjavec na progi, je čakal na valjanec, da bi ga uravnal, in si pri tem poškodoval desno nogo.

STANKO MEZEK, vodja del na Sack-škarjah, si je pri prečkanju Ignis valjčnice, ko je z desno nogo stopil v jašek, poškodoval stegno.

STANE KRŽIŠNIK, valjavec na progi, si je poškodoval levo roko, ko je sodelavcu potegnili dvigalni drog v oval.

HUSEIN ISLANOVIČ, pomočnik na škarjah, je pomagal uravnati iztirjeni voz nazaj na tir. Drog mu je spodrsnil in udaril se je na stegno desne noge.

STRUGARNA VALJEV

JOŽETU HAJNRIHARJU, dninskemu delovodji, je pri menjavi žične vrvi na žerjavu padel kavelj na palec desne noge in mu ga lažje poškodoval.

VALJARNA 2400

FRANC ZUPAN, flemar, je spojil poškodovane gumijaste cevi in prižgal pištolo, pri čemer je udaril plamen nazaj in ga opeknel po levi roki.

RUDI NOČ, vodja stiskalnice, je po končanem stiskanju valovite pločevine hotel prestaviti stojalo, ki mu je padlo na desno nogo in mu poškodovalo stopalo.

JAVORNIK II

HAMLIJA ŠABIČ, zračilec, je dvignil ploščo in si na spodnji poškodoval levo roko pod komolcem.

ŽICNA VALJARNA

STANKO TERLIKAR, zankar, je vtaknil valjanec v odvodko in si pri tem poškodoval prste na desni roki.

FRANC DIVJAK, vodja navijalcev, si je pri reševanju zataknjenega kolobarja žice, ki ga je odrezal z ročnimi škarjami, močno ranil zapestje desne roke.

CIRIL INTIHAR je valjano zanko ponovno vtaknil v oval. Žico je prineslo čez progo, ponesrečenec je odskočil in se pri tem udaril na levo nogo.

FRANC LAKOTA, zankar, je odsekal konec izmečka, ki mu je padel na levo nogo in ga opeknel.

RUDOLF GOLJA, valjavec, je ob okvari stene na krožnem vodilu skočil po drog, vendar se je v tem trenutku rob obrnil in udaril ponesrečenca na desno nogo.

JEKLOVLEK

CIRILU KRIVCU, brusilcu, je pri menjavi brusilne koluti padla prirobnica na desno nogo.

PREDELOVALNI OBRATI HVZ

FORTUNAT STENKLER, žičar v žičarni, se je pri ustavljanju vlečnega bobna z razpokano žico urezal skozi rokavico v sredinec desne roke.

MUNIB ORAČEVIČ, žičar, je pri izteku kolobarja skozi votlico prezgodaj ujel zadnji konec žice, tako da mu je zgrabilo prst desne roke med žico in navijalni boben ter mu ga poškodovalo.

MIJO VLAHEK, žičar, je opravljal normalno žičarsko delo pri stroju. Nenadoma se je patentirana žica odtrgala ter ga je konec žice udaril na čelo.

ŽEBLJARNA

KATARINA LIPOVEC, strojna zavijalka v zavijalnici, si je na poti od garderobe do delovnega mesta ob železnem zaboju poškodovala desno nogo.

TOPILNICE

MARTINARNA

JOŽE LEKSE, jamski pomočnik, si je pri zapenjanju kokile poškodoval levo roko in nogo.

BOŽO ŽUNIC, pomočnik čistilca preboda, si je opeknel nogi, ko je čistilec preboda vrgel v ponovco za žlindro pepel generatorja in je pri tem nastala eksplozija.

GABRIJEL DIVJAK, jamski pomočnik, je pripravljaj gumijasto cev za dovod kisika pri rezanju. Pri tem je jeklo brizgnilo in opeklo ponesrečenca po obrazu.

MAKS REKAR, jamski pomočnik, je zapenjal lijake; pri tem ga je opletajoča vriga udarila na čelo.

RAJMUND MILOJEVIČ, nakladalec starega železa, je ravnal vložek na koritnih vozovih; pri tem ga je žerjavovodja Rasim Velič močno poškodoval na prste desne roke z magnet žerjavom.

LIVARNE

FRANC MORIČ, čistilec odlitkov, se je spotaknil na prehodu čez živo jamo kokil in si opeknel levo roko.

STROJNO-ENERGETSKI OBRATI

GRADBENE DELAVNICE

EDVARD TISOV, klepar v kleparni, se je pri nameščanju kljuk za viseče žlebove udaril na palec leve roke.

ENERGIJA

JAKOB BEDEN, strojnik kompresorjev kisikarne Javornik, si je med prehodom od kompresorjev pri parnih kotlih do kisikarne poškodoval desno nogo v gležnju.

PROMET

RAMADAN PIVAC, prehičak ozkotirne lokomotive v livni lopi jeklarne, se je med dviganjem »svinje« opeknel po telesu.

FRANC TAVČAR, tesar v vozovni delavnici, je z ročno električno žago rezal deske. Med ravnanjem kabla si je na žagi ranil kazalec leve roke.

TRANSPORT

ZVONKO HORVAT, transportni delavec mladinske brigade, si je pri razkladanju šamotne opeke v livni lopi poškodoval palec desne roke.

V šamotarni so dobili nov viličar, ki so ga izdelali podjetju INDOS. Njegova zmogljivost znaša 1,5 tone

Dobili smo 1,5-tonski viličar

V avgustu je kolektiv šamotarne prejel v uporabo 1,5-tonski viličar, izdelek ljubljanske tovarne INDOS.

Z malo odstranitvijo nepotrebnih kiperjev in stojal je viličar kaj kmalu pokazal vse svoje koristne vrednosti, ki jih in jih še nudi kolektivu s tem, da s prenosni ognjevarnega materiala razbremenjuje dovažalce, mlinarje in druge težkega fizičnega napora.

Je izredno okreten in za svoje obratovanje potrebuje kaj malo prostora.

Ker pa je bila višina teleskopa (izvlečenega kar 3.690 milimetrov) previsoka in bi ta zahtevala preureditev vseh vrat, so v tovarni INDOS teleskop zmanjšali za 1.500 mm in tako omogočili prevoz skozi vsa vrata v šamotarni.

Po enomesečni uporabi smo ugotovili, da bi s še enim 1,5-tonskim viličarjem odpravili skoraj v celoti fizično delo pri prevozu materiala (do tisoč kg) od oblikovalnice v sušilnico ali od peči v skladišče.

Seveda bi prevoz iz peči v skladišče zahteval nakladanje na palete, kar bi še bolj doprineslo k izboljšanju estetske oblike izdelkov.

Poleg težav, ki jih ima vodstvo podjetja in samoupravni organi pri izgradnji novih objektov, vidimo, da je njihov cilj tudi mehanizacija starih in več ali manj dotrajanih obratov.

Prav bi bilo, da bi za šamotarno čimprej kupili še en viličar in tako odpravili še ostalo fizično delo.

aR

DE valjarna 2400

Poročilo kadrovske komisije na seji DS

Pred kratkim je bila v valjarni 2400 druga redna seja delavskega sveta DE valjarne 2400. Na seji so obravnavali poročilo kadrovske komisije ter poročilo obratovodje o gibanju proizvodnje med prvim in drugim zasedanjem.

Kot prvo točko dnevnega reda so člani DS DE obravnavali poročilo kadrovske komisije, ki je predlagala, da bi imenovali namestnike delovodij na posameznih dnevih. Namestniki bi svoje delo opravljali takrat, kadar so odsotni delovodje, s tem pa bi bil tudi zagotovljen normalni potek proizvodnje. Za namestnike delovodij je kadrovska komisija pri DS DE predlagala: Vinka Peternela, Jožeta Ušeničnika in Viktorja Štendlerja. Vsi trije so zaposleni v adjustaži. Kadrovska komisija tudi meni in predlaga, da je treba

v prihodnje upoštevati pri natečajih za vodilna delovna mesta v obratu predvsem ljudi z odgovarjajočo strokovno izobrazbo in prakso na vseh ključnih delovnih mestih ter politično aktivnost. Iz poročila obratovodje o gibanju proizvodnje med prvim in drugim zasedanjem povzemamo naslednje: v prvih sedmih mesecih je bila valjarna 2400 1200 ton pod proizvodnim planom, vendar predvidevajo, da bodo do konca leta kljub težavam letni proizvodni plan izpolnili, če bodo vsak mesec iz-

delali povprečno 8240 ton proizvodnje. V prihodnjih petih mesecih pričakujejo večjo proizvodnjo zaradi večjega koledarskega fonda in tudi dopusti so v glavnem izkoriščeni, pa tudi zaradi nedeljskega dela. V primerjavi z lanskim letom bi morali izdelati 8650 ton proiz-

vodnje mesečno, kar pa ne bo težko in bodo to količino v septembru in decembru še presegle. Proizvodni rezultati kažejo v avgustu izboljšanje. Rezultati bodo verjetno zelo zadovoljili in lahko pomenijo tudi konec štirimesečne krize.

or-

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru Javornika I se najiskrejeje zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla. Prisrčno se zahvaljujem svojim sodelavkam za pozornost med boleznijo.

Pavla Švab,
adjustaža
Javornik I

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem sindikalnemu odboru za brezplačen oddih v Crikvenici, ker mi je zelo pomagal v moji bolezni ter sem res hvaležen in zadovoljen.

Mirko Lasnik
hladna valjarna -
žičarna, lužilnica

Praznovali smo 20-letnico Jeseniško-bohinjskega odreda

V Mlačah pri Mojstrani se je v nedeljo, 6. septembra zbralo veliko borcev in aktivistov, ki so sodelovali med drugo svetovno vojno v borbi proti okupatorju in njegovim pomagačem. Tam so se zbrali živeči borci jeseniško-bohinjskega odreda, ki je praznoval 20-letnico svojega obstoja. Združeni pevski zbori občine Jesenice so ob spremljavi železarske godbe pod vodstvom Remigija Noča najprej zapeli Internacionalo. Sledil je nato raport predsedniku občinske skupščine Jesenice Ludviku Slamniku, ki je nato pregledal vrste še živečih borcev JBO.

Zbranim borcem in gostom, med katerimi je bil tudi narodni heroj Tonček Dežman, je spregovoril prvi komandant Franc Jernejc-Milče. V govoru je obširno opisal razvoj narodnoosvobodilne borbe pri nas in pri tem še posebej podčrtal vlogo, ki jo je imel Jeseniško-bohinjski odred, ki je bil ustanovljen v septembru 1944. V tistem

času je bil na Gorenjskem kompletni VDV bataljon, zelo zmanjšan gorenjski odred ter nekaj mobilizacijskih in minerskih vodov. Glavni štab Slovenije se je odločil, da ustanovi tri nove odrede in sicer Kokrškega na levem bregu Save ter Škofjeloškega in Jeseniško-bohinjskega na desnem bregu Save z operativ-

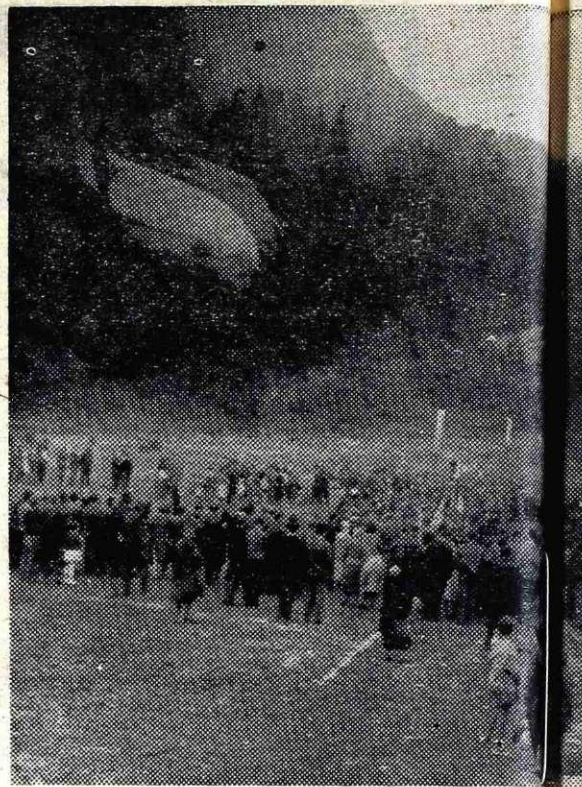
nim delovanjem od Ljubljane do Koroške.

Pri Jeseniško-bohinjskem odredu so imeli tudi glasilo »Izpod Triglava.« Tudi ob proslavi v Mlačah so izdali posebno številko tega glasila. V njem so opisane akcije Jeseniško-bohinjskega odreda in lahko ugotovimo, da je JBO posvetil posebno pozornost železnici in njenim objektom. Odred je imel nalogo, da uničuje tiste objekte, ki so imeli neposreden vpliv nad fronto. Preprečiti so morali tudi dovoz materiala ter vojakov na fronto v Italijo in v Srem. To nalogo je odred izpolnil s številnimi akcijami, številni sovražnikovi vlaki pa so obstali med razrušenimi tiri

proge. Tako so propadali načrti nemških komandantov, ki niso uspeli pravočasno oskrbeti položajev na frontah s potrebnim materialom in vojaštvom.

Seveda so tudi Nemci zvedeli, da je bila izvršena reorganizacija IX. korpusa, niso pa računali s tem, da je bila povečana vojaška moč enot na vsem teritoriju. Odred, ki je bil ustanovljen v Predjambi pri Postojni iz III. bataljona Prešernove brigade, se je pomikal preko Jelovice. Nemci so začeli pripravljati protinapad, ki pa so ga borci JBO tudi pričakovali. Računali so, da se bodo morali z močnim sovražnikom spoprijeti že v savski dolini in da bodo morali priti na ozemlje Bohinja in Jesenic s silo. To se ni zgodilo, kajti udarna moč sovražnikov je že slabela in niti takrat, ko so organizirali ofenzivo proti IX. korpusu, niso imeli toliko moči, da bi zajeli Jeseniško-bohinjski odred. Ko so se enote XXX. in XXXI. divizije borile v Pivki, Trnovskem gozdu in drugod, so borci Jeseniško-bohinjskega odreda napadali v hrbet razjarjenega sovražnika. Kmalu za tem pa je Jeseniško-bohinjski odred po napornem pohodu pod vodstvom tov. Lešana izobesil našo zastavo v Ziljski dolini, kjer je tekla zibelka Miklovi Zali ter na Gosposvetem polju, kjer so že naši pradedje ustoličevali svoje vojvode.

V drugem delu proslave je predsednik občinske skupščine Jesenice Ludvik Slamnik izročil zastavo odredu predvojaške vzgoje, ki je bil na proslavi preimenovan v mladinski odred Jeseniško-bohinjskega odreda. Proslavo v Mlačah, ki je lepo uspela, so z borbeno pesmijo zaključili združeni pevski zbori ter godbi na pihala z Jesenic in Javornika. -or

Udeleženci proslave 20-letnice Jeseniško-bohinjskega

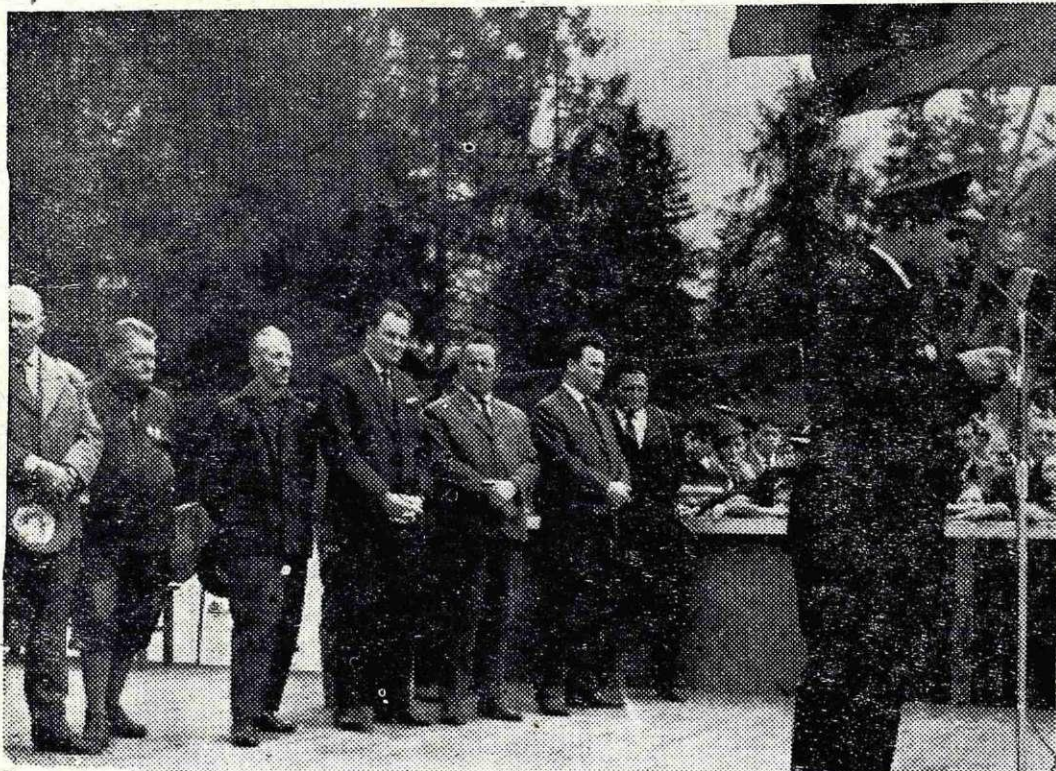
Mojstrana je do

Za področje Mojstrane, Dovjega, Radovne, Beina so imeli doslej šolo na Dovjem. Bila je zgrajena leta 1958 sprejel sklep o gradnji nove šole v Mojstri. njo so pričeli leta 1961 in pred kratkim šolograd

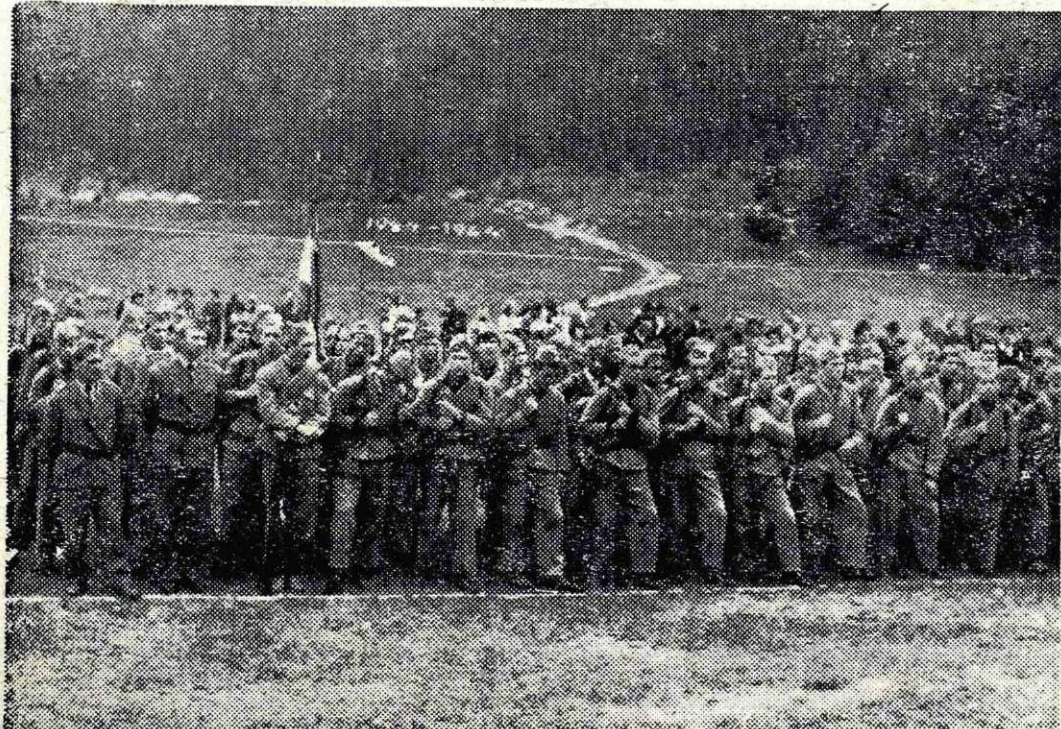
Slovesna otvoritev nove šole, ki je lahko v ponos Mojstrani in končno vsej Gorenjski, je bila v soboto popoldne. Svečanosti so se poleg številnih domačinov udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in šol s področja jeseniške občine ter republiški sekretar za šolstvo Boris Lipužič.

Predsednik skupščine občine Jesenice Ludvik Slamnik je v otvoritvenem govoru orisal nujnost izgradnje šole, potek gradnje in važnost šole za možno sodobno poučevanje mladine. Gradbenemu podjetju »Gorica« se je zahvalil za solidno gradnjo,

učiteljskemu zboru, ki je naročil, da in jo mladino takodot je sodobna novola. nosti, na kateri so tudi domači pki 2 na kateri je pravi munalnega zav za no zavarovanjesen ročil šoli zbirkoig je izdala založBor sledil ogled šolajo klenil predsed oi skupščine. Dotini prepirali o radi dobne in svovne kakršne doslej seni čini še ni. Zmlivo šole, v kateri je p ponedeljek po bo varjala za najp 3

Zbranim borcem bivšega Jeseniško-bohinjskega odreda je na proslavi v Mlačah spregovoril prvi komandant Franc Jernejc-Milče

Na proslavi v Mlačah so preimenovali odred predvojaške vzgoje v mladinski odred Jeseniško-bohinjskega odreda. Predsednik občinske skupščine jim je izročil tudi zastavo.

France Žvan

Odpiramo nove šole

NEKAJ RAZMISLANJ IN KRITIČNIH PRIPOMB OB OTVORITVI OSNOVNE ŠOLE V MOJSTRANI

Ob otvoritvi osnovne šole v Mojstrani, ki za našo in nekaj naslednjih generacij zagotavlja šolski prostor otrokom med Radovno, Podkužami in Belim poljem, si zastavljamo vprašanje, kolikšne so še potrebe po učnem prostoru v občini, koliko in s kakšnim tempom je bilo doslej zgrajenega ter kolikšen čas je še potreben, da bomo lahko zagotovili v jeseniški občini vsakemu otroku sodoben učni prostor.

Splošna ugotovitev, da gradimo šole prepočasi, nam pove bore malo. Še zlasti, ker kljub znatnemu zaostanku v gradnji šol današnja doba beleži tolikšne uspehe, kakršnih ni zabeležila nobena prejšnjih dob in ureditev. V devetnajstih letih po osvoboditvi so bile zgrajene tri osnovne šole (Žirovnica, Jesenice in Mojstrana), indu-

strijska šola na Jesenicah, delno je bil dograjen dijaški dom na Jesenicah, razen tega so bili pridobljeni prostori za srednjo medicinsko in gospodinjsko šolo na Jesenicah. Kljub temu so v Kranjski gori nastanjeni učenci še v stavbi, ki je stara nad sto let. Še imamo šole brez sodobnih prostorov za specialni pouk, brez telovadnic in

na Jesenicah. Beli še zaseda iln izmensko. Torola koliko!

Ob primerjanju teh kov se vsiljuje vp kaj je pravi v, c mo oprava skšn njem. Ali v čared vojnama res so zgradili in der Del resnice je di je bila res zgr a r vetnajstim in inšt tim letom sam noo šola v Javor em Treba pa je r da od Avstroogrs pod stavbe v tem r dobro vzdržev in je tudi, da v b F

Prometna vzgoja na osnovnih šolah

Komisija za varnost prometa pripravlja na začetku septembra sestanek z odgovornim učnim osebjem v naši občini. Namen sestanka je, da uvedemo obvezno prometno vzgojo na naših osnovnih šolah in odredimo vsaj eno uro tedensko v ta namen.

V preteklem letu smo sicer dosegli nekatere uspehe po šolah s predavanji profesorjev in učiteljev ter predstavnikov Avto-moto društva Jesenice, vendar z uspehi ne moremo biti zadovoljni, ker so bile te akcije kampanjske. Zato je nujno, da omogočimo reden pouk o prometni vzgoji in bi v primerih, da na šoli ni na razpolago dovolj primerne učne ka-

dra, Avto-moto društvo nudi potrebno strokovno izobrazbo profesorjem in učiteljem, ki bi potem posredovali to znanje naši mladini.

Od predstavnikov šol pričakujemo kar največ razumevanja za uvedbo tovrstne vzgoje na naših šolah, ki je postala že prepotrebna in je ni mogoče ob današnjem razvoju prometa več zanikati. Že v preteklem letu smo

skupno ugotovili, da na tisti šoli, kjer je za to zainteresiran vodstveni kader, uvedba pouka sploh ni problem.

Pričakujemo odziv naših pedagogov, ki bodo z razumevanjem lahko pomagali preprečiti marsikatero osebno

tragedijo, ki jo lahko povzroči prometna nesreča, ali veliko gmotno škodo, ki jo po nepotrebnem sami plačujemo.

Pri tej akciji naj obvelja načelo: »Čimprej, tem boljše!«

T. R.

bohinjskega odreda v Mlačah pri Mojstrani

dobila novo šolo

ne, Belan Podkuž
e zgrajen pred 110
ega okoli že dolgo
Jesenice že leta
Mojstrani. Z grad-
1 šolo gradili.

mu zbu šole pa
l, da učen vzgaja-
to takodobno kot
na novobla. Sveča-
kateri sodeloval
nači pet zbor in
je predstavnik Ko-
ja zavod za social-
ovanje jesenice iz-
zbirko knjig, ki jih
založba Borec, je
ed šole, jo je od-
redsedni občinske
e. Domani so se
i o dodatni so-
n svojene šole,
doslej vseniški ob-
ni. Zmoglost nove
ateri se pričel v
ek pouku ob odgo-
a najml 30 let.

Preteklo soboto so v Mojstrani odprli novo osnovno šolo

OBVESTILO

Vse člane kolektiva, ki se vozijo na delo z vlaki, obveščamo, da bomo s 1. oktobrom 1964 spremenili postopek uveljavljanja regresa za mesečne vozne listke. Odpravljeno bo prinašanje potrdil.

Vsak upravičenec bo uveljavil pravico do regresa s tem, da bo obratni personalni uslužbenki predložil mesečni vozni listek za pretekli mesec. Rok predložitve je do 3. v mesecu.

V kolikor ga bo upravičenec predložil po tem datumu, mu bo regres izplačan šele v naslednjem mesecu.

Kadrovski sektor

Z izleta martinjarjev III. izmene v Tamarju

Martinjarji III. izmene na izletu v Tamarju

Da bi se po napornem in vsakodnevnem delu tudi martinjarji malo razvedrili in naučili svežega zraka, se je sindikalni odbor odločil, da priredi izlet. Čeprav so bile izražene različne želje, nekateri so želeli daljši izlet, vendar za martinjarja to zaenkrat ne pride v poštev z ozirom na to, da je še vedno potrebno nedeljsko delo.

Zato se je sindikalni odbor odločil, da bo priredil izlet v Tamar, saj ta gorska koča ni tako oddaljena in tudi svežega zraka tu ne manjka. Moram reči, da je bila organizacija izleta vredna vse pohvale, kajti vsi udeleženci se radi spominjajo tega izleta, ko smo preživeli nekaj ur v tem prelepem gorskem kraju.

Tudi veselih viž ni manjkalo, za katere je poskrbel tovariš Andrej iz Rateč z njegovim spremstvom in za služi vso pohvalo.

Z lepimi spomini smo zapuščali to gorsko kočo z mislijo, še bomo prišli v to naravno lepoto, ki nam je nudila tako potrebno razvedrilo po težkem delu.

Upravnici doma v Tamarju pa ob tej priliki izrekam v imenu vseh udeležencev izleta vse priznanje za njeno požrtvovalno postrežbo, saj se je močno trudila, da je bil vsak posameznik zadovoljen.

Janko Bauman

letih spričo potreb pri obnovi in izgradnji dežele ni bilo niti možnosti niti dovolj posluha za gradnjo šol, ki so jih površne ocene uvrščale celo v čisto nerentabilne investicije. Vendar je porasel posluh in interes za materialno stanje šolstva, čim so bile premagane najelementarnejše razvojne težave.

Pravi vzrok je torej v tem, da na celotno področje jeseniške občine zaradi splošnega ekonomskega razvoja gravitira več in več ljudi in da je samo število šoloobveznih otrok med sedmim in petnajstim starostnim letom poraslo po osvoboditvi za še enkrat, število dijakov srednjih šol pa predstavlja sedaj dvakratni predvojni obseg. Zaradi tega smo zašli v sedanjo krizo s šolskim prostorom. Da je pred prvo svetovno vojno zgrajeni šolski prostor razen tega, da je

absolutno premajhen, tudi že skrajno nesodoben, pa je delni vzrok v slabem vzdrževanju po zadnji vojni in v tem, da vzporedno s splošnim pojmovanjem standarda zelo hitro raste tudi zahtevnost v pojmovanju šolskega standarda. Če je bilo vezano šolsko pohištvo pred vojno še nekaj normalnega, si ga danes ne moremo več zamisliti. Prav tako si v šolski učilnici težko zamišljamo navaden ali ladijski pod, kurjenje z drvmi in podobno.

V desetletnem perspektivnem načrtu razvoja šolstva so bile nakazane potrebe po reševanju šolskega prostora. Načrt je bil pozneje večkrat potrjen kritični presoji in pogosto so nastajala natezanja glede prioritete reda gradnje. Pred leti na primer, je bilo precej vika okrog tega ali bo prej na vrsti gradnja osnovne šole v Moj-

strani, v Kranjski gori ali morda celo na Plavžu. Vzporedno pa se je odpiralo vprašanje ali ni morda bolj kot vse našete potrebna dozidava osnovne šole na Koroški Beli. Kadar so potrebe tako velike kot v našem primeru, sredstev pa je znatno manj, do takšnih stvari nujno prihaja in bo morda še prihajalo. Vendar v glavnem zapiši v desetletnem perspektivnem načrtu še danes drže. Iz njih je mogoče povzeti, da bomo morali zgraditi v bodoče še naslednje šolske objekte:

1. osnovno šolo v Kranjski gori,
2. osnovno šolo Plavž,
3. dozidati osnovo šolo Koroška Bela,
4. zgraditi telovadnico v Zirovnici,
5. pridobiti prostore za posebno šolo Jesenice,

6. notranje adaptirati gimnazijo na Jesenicah.

7. pridobiti prostore za medicinsko in gospodinjstvo šolo Jesenice.

Zgornja razvrstitev niti ni prioriteto obdelana niti ne pomeni v nekaterih primerih skrajno nujnih gradenj.

V zadnjem času vse bolj prevladuje mnenje, naj bi bila v gradnji, dozidavi ali adaptaciji stalno po ena šolska stavba in vse kaže, da bo po dograditvi osnovne šole v Mojstrani prva na vrsti osnovna šola v Kranjski gori.

Če v današnjem času vedno bolj prihajamo do stanja, naj skrb za enostavno in razširjeno reprodukcijo neposredni proizvajalci preko svojih samoupravnih mehanizmov, sodim, da tudi v šolstvu in v investiranju v

šolstvo ne more biti drugače. In če je tako, potem je čas, da se prosvetni delavci v poštenu izmenjavi mnenj dogovorijo ali je prav, da gradimo le po eno šolo, ali je treba tempo stopnjevat in morda graditi več naenkrat. Seveda je treba računati s tem, da sredstva nikakor niso neomejena in da bo stopnjevanje tempo šolske gradnje posegal po sredstvih šolskega sklada tudi tako, da bo omejeval neposredni standard prosvetnih delavcev. Najbrž je prav, če se upošteva tudi dejstvo, da je obdobje po osvoboditvi omogočilo gradnjo večjega števila učilnic, kolikor smo jih imeli pred vojno in da nikakor ni umestno zgolj in samo tarnanje, kako strašno slabo je naša družba v stanju poskrbeti za področje materialnih pogojev izobraževanja.

(DALJE PRIHODNJIČ)

Izkoriščanje toplote plavžarske žindre

Raztaljena plavžarska žindra vsebuje precejšnje količine toplote, ki jo pri počasnem ohlajevanju po odlitju v skrinje ponovno postopno oddaja v okolico. V primeru, če raztaljeno plavžarsko žindro granuliramo v pesek in jo zato hitro ohlajujemo v curku vode, je oddajanje toplote, ki jo vsebuje žindra, znatno hitreje. Zato se voda, ki jo uporabljamo za granulacijo, hitro ogreje in pretvori v paro, ki se izgubi po okolici prostora, kjer granuliramo.

Da bi koristno izrabili toploto, ki nastane pri hitrem ohlajevanju plavžarske žindre, so strokovnjaki skonstruirali različne naprave. Ta ideja je stara že nekaj desetletij, saj so že leta 1913

ogrevajo z njo v dveh ogrevalcih (g) hladno vodo, ki jo potem črpajo v omrežje, medtem ko ohlajeno vodo s pomočjo črpalke (h) ponovno vodijo v zbiralnik za granulacijo. Ker del vode za

je temperatura te žindre višja kot pri prej omenjenih postopkih za proizvodnjo barvastih kovin, nastane pri granulaciji para. Ta pa vsebuje kot sem že omenil škodljive žveplene spojine. Zato so kot napravo uporabili že prej omenjeni agregat, medtem ko so iz nastale pare odstranjevali žveplene spojine s pomočjo filtrov iz kavstične sode. Ti so ob sorazmerno nizki ceni pokazali dober učinek.

Seveda se v vsakem primeru postavlja najprej vprašanje ekonomičnosti takšnega načina izkoriščanja toplote raztaljene plavžarske žindre. Praktične izkušnje in teoretični izračuni sovjetskih toplotnih tehnikov kažejo, da nastopa ekonomičnost tega načina le pri določenih pogojih celotnega energetskega režima v železarni.

Razmah kontinuirnega vlivanja v svetu

V zadnjem času je v železarnah po celem svetu vedno več naprav za kontinuirno vlivanje jekla v obratovanju in v gradnji. Zadnji podatki o številu teh naprav, ki veljajo za 1. junij 1964, so:

država	število naprav v obratovanju	število naprav v gradnji	skupno
Argentina	—	1	1
Avstralija	1	—	1
Avstrija	5	—	5
Belgija	1	3	4
Brazilijska	1	—	1
ČSSR	2	—	2
Finska	—	2	2
Francija	5	—	5
Grčija	—	1	1
Indija	1	1	2
Italija	1	2	3
Japonska	4	4	8
Južnoafr. unija	1	—	1
Kanada	4	3	7
LR Kitajska	2	—	2
Madžarska	—	1	1

Mehika	1	2	3
Vzh. Nemčija	1	—	1
Norveška	1	—	1
Peru	1	—	1
Poljska	2	4	6
Zah. Nemčija	6	3	9
Sovjetska zveza	13	4	17
Španija	1	2	3
Švedska	2	2	4
Švica	2	—	2
Tunizija	—	1	1
Turčija	—	1	1
Vel. Britanija	8	1	9
Venezuela	—	1	1
ZDA	5	10	15
skupaj	71	49	120

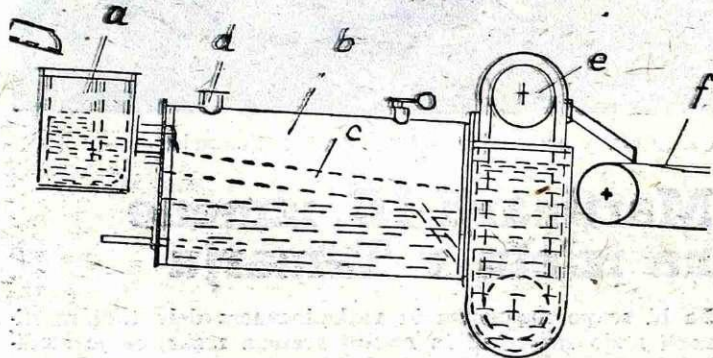
Iz zgornje tabele je razvidno, da ima največ naprav za kontinuirno vlivanje v obratovanju in gradnji Sovjetska zveza, takoj za njo pa so železarne v ZDA. Večje število teh naprav imajo v obratovanju in v gradnji še Nemška zvezna republika, Velika Britanija in Japonska. Tabela je zanimiva tudi po tem, ker nam pove, da imajo tudi nekatere manjše države s slabo razvito železarsko industrijo naprave za kontinuirno vlivanje ali pa jih gradijo.

Podatki o podjetjih, ki so zgradila ali pa gradijo naprave za kontinuirno vlivanje, kažejo, da je v tem oziru najbolj zaposleno znano švicarsko podjetje »Concast« AG iz Züricha. Izmed skupno 120 naprav jih je ali pa bo zgradilo to podjetje 46, in sicer samo, ali pa v sodelovanju z zahodnonemškimi ter ameriški podjetji. Med ostalimi podjetji prednjačita zahodnonemško podjetje Mannesmann-Demag in Stalprojekti iz Sovjetske zveze.

Z ozirom na formate in dimenzije kontinuirno odlitega jekla so podatki tudi zanimivi. Od skupno 120 naprav, ki že obratujejo ali pa so v gradnji, vlija ali bo vlivalo 37 naprav kvadratne gredice, 28 kombinirano gredice in breme, 23 samo breme, 6 kombinirano gredice, breme in okrogle formate ter eno kombinirano breme in okrogle formate. Za 25 naprav podatki o formatih vlivanja zaenkrat niso znani.

Največje danes znane dimenzije gredic ima kontinuirna naprava severnoameriške železarne Armco Steel Corp. in sicer 355x355 mm, medtem ko vlija največje breme prav tako severnoameriška železarna Phoenix Steel Corp. in to 300x200 mm. Tudi največje okrogle dimenzije bo vlivala železarna Armco Steel Co. in sicer premera 330 mm. Če iz tega kratkega pregleda o napravah za kontinuirno vlivanje vidimo, da se ta način vlivanja jekla vedno bolj uveljavlja v svetu, ker je brez dvoma že v praksi do kazal svoje dobre strani.

K.

slika št. 1

v neki britanski železarni preizkusili prvo napravo, s katero so skušali izkoristi toploto, ki nastane pri granulaciji plavžarske žindre.

Shema te naprave je razvidna iz slike št. 1. Raztaljena žindra je tekla po žlebu v zbiralnik (a), iz tega pa v granulirano žindro (b), kjer so jo na posevni ploskvi (c) z močnim curkom vode granulirali. Nastalo paro so odvajali skozi priključek (d) v omrežje, medtem ko so granulirano žindro s pomočjo elevatorja (e) in transportnega traku (f) odstranjevali iz granuliratorja v bunker.

Uporaba te naprave se v praksi ni razširila. Vzrok je bil v tem, da je bila dobljena para onečiščena z žveplnimi spojinami, ki so nastale zaradi žvepla v plavžarski žindri. Cenenejša načina za odstranjevanje žvepljenih spojin iz pare pa takrat niso poznali.

V Sovjetski zvezi so po drugi svetovni vojni pričeli izkoristi toploto raztaljene žindre, vendar ne pri plavžu, temveč v barvasti metalurgiji. Tako so v letu 1950 skonstruirali takšno napravo v neki topilnici niklja, kjer so izkoristili toploto odpadne žindre električne peči.

Iz sheme na sliki št. 2 vidimo, da teče raztaljena žindra iz električne peči (a) po dveh žlebovih (b) v zbiralnik (c) in se tam z vodo, ki teče po cevi (d) granulira. Iz zbiralnika (c) granulirano žindro odpremljajo na odval, medtem ko ogreto vodo vodijo najprej v drugi zbiralnik (e) in nato v ogrevalni bazen (f). Tam

granuliranje odteče z granulirano žindro, jo dolivajo iz omrežja (i). Na sliki so razvidni še odvodi za granulirano žindro (j) in odvodi za toplo vodo iz obeh ogrevalcev (k).

Ta naprava je do leta 1962 izkoristila 23,5 milijard kalorij odpadne toplote iz raztaljene žindre. Njena slaba stran so bile predvsem bakrene cevi v ogrevalcih, ki so jih morali pogosto menjavati, ker so se hitro izrabile. Poleg tega so se hitro izrabljali tudi žlebovi in še nekateri drugi deli naprave.

Leta 1955 so v neki sovjetski topilnici bakra zgradili podobno napravo, samo da so jo uporabljali za žindre, ki nastanejo pri proizvodnji bakra. Pri ogrevalcih so zamenjali bakrene cevi s cevmi iz alpeke, ki so pokazale znatno boljšo vzdržnost kot bakrene.

Leta 1960 je kijevski politehnični inštitut poskušal najti način, ki bi omogočal izkoriščanje toplote raztaljene plavžarske žindre. Ker

ITALIJA — Italijanske železarne so uvozile v letu 1963 skupno 5.226 ton železne rude, kar je za 800 ton več kot v letu 1962 in 10.555 ton premoga za koksanje, kar je za 255 ton več kot v letu 1962. Istočasno so uvozile le manjšo količino koksa in sicer v letu 1963 674 ton, kar je za 350 ton več kot v letu 1962.

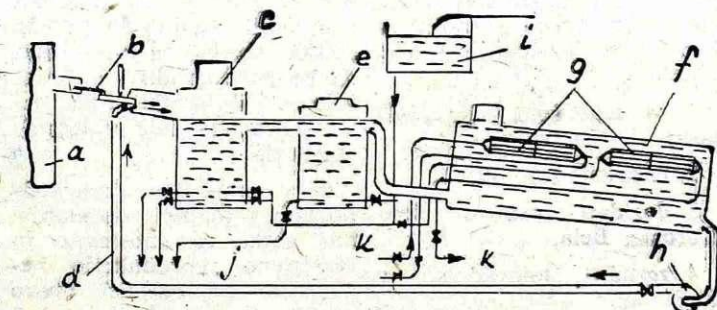
JAPONSKA — Po podatkih japonskega ministrstva za industrijo predvidevajo, da bo v letu 1967 narasla letna proizvodnja surovega jekla od 31,5 milijona ton v letu 1963 na približno 44,5 milijona ton. Pri tem pričakujejo, da bodo proizvodnjo surovega jekla v kisikovih konvertorjih takrat že podvojili, tako da jo bodo povečali na 60 % celotne proizvodnje.

MEHIKA — V letošnjem juliju je bil v Mexico Cityju četrti kongres združenja železarske industrije Latinske Amerike. Na njem so med

drugim zelo obširno obravnavali sedanje stanje na področju kontinuirnega vlivanja v železarnah Latinske Amerike in perspektivo razvoja tega načina vlivanja v prihodnjih letih.

VELIKA BRITANIJA — V britanski železarni Shelton Iron and Steel Ltd. je v teku popolna rekonstrukcija jeklarne. Namesto zastarelih SM peči bodo zgradili dva Kaldor konvertorja z letno kapaciteto 500.000 ton surovega jekla. Poleg tega gradijo tudi napravo za kontinuirno vlivanje s štirimi žilami za vlivanje gredic in brem, na kateri bodo odlivali celotno proizvodnjo jeklarne. To je prva večja železarna na zahodu, ki nima valjarniške proge za predvaljanje in ki bo proizvajala polizdelke za nadaljnje valjanje samo s kontinuirnim vlivanjem.

ZAHODNA NEMCIJA — Zahodnonemška železarna Deutsche Edelstahlwerke AG v Krefeldu je razvila in patentirala nov način za izboljšanje obstojnosti visoko ognjeodpornega jekla proti oksidaciji in koroziji, ki ga uporabljajo za posamezne dele plinskih turbin. Osnova tega načina obstoji v tem, da s pomočjo posebnega postopka difundirajo na površino posameznih delov krom, aluminij in silicij. Praktična uporaba na ta način obdelanih delov je pokazala, da je njihova življenjska doba precej daljša kot prej.

slika št. 2

Prihodnje leto bodo praznovali krajevni praznik v novem domu družbenih organizacij?

V petek, 4. septembra je bila v domu upokojencev na Javorniku slavnostna seja, katere so se udeležili predstavniki množičnih organizacij Javornika in Koroške Bele ter predsednik občinske skupščine Jesenice Ludvik Slamnik ter svojci ustreljenih talcev. Sejo je organiziral krajevni odbor SZDL v počastitev krajevnega praznika, ki ga na Javorniku vsako leto na ta dan praznujejo v spomin na talce, ki so jih Nemci ustrelili pred 23 leti na Koroški Beli.

Po otvoritvi in pozdravu ka. Kulturni program sta izgovorili so udeleženci najprej vajala mešani pevski zbor z enominutnim molkom počastili spomin na ustreljene talce, nato pa je predsednik Svobode Javornik pod vodstvom dirigenta Julija Sorga. Jože Ušeničnik v govoru Na programu so bile tudi orisal pomen praznovanja, recitacije Karla Destovnika-

ZAHVALA

Ob letošnjem krajevnem prazniku smo bili prijetno presenečeni, ko smo prejeli vabila, da se udeležimo slavnostne seje in proslave krajevnega praznika ob 23-letnici ustrelitve talcev na Koroški Beli. Prisrčno in najtopleje se zahvaljujemo tudi Stano-

Svojci ustreljenih talcev
na Koroški Beli

ob zaključku pa še opozoril na nekatere krajeve probleme, ki postajajo vedno večji in bolj pereči. Dejal je, da gre za probleme, ki jih prebivalci Javornika in Koroške Bele sami ne bi mogli rešiti, pač pa bi jih lahko rešili oziroma premostili ob vsestranski pomoči in razumevanju občinske skupščine Jesenice ter ostalih merodajnih činiteljev. Gre namreč za probleme, ki nastajajo ob vedno večjem razvoju Javornika in Koroške Bele, kajti v tem delu našega mesta bo v bližnji prihodnosti stanovalo precej več občanov kot jih je danes.

Na seji je bilo predlagano, da bi cesto, ki bo zajemala stanovalce v devetih stolpičih na Koroški Beli, imenovali »Cesta 4. septembra«, krajevni odbor SZDL pa bo ta predlog poslal občinski skupščini Jesenice s priporočilom, da ga sprejme oziroma potrdi. Predlagano je bilo tudi, da bi ob sodelovanju celotne delovne skupnosti Javornika in Koroške Bele uredili okolico in notranjost doma družbenih organizacij »Albina in Julke Pibernik«, ki je še v izgradnji. S tem bi omogočili, da bi krajevni praznik prihodnje leto lahko praznovali že v novem domu. Oba predloga sta bila sprejeta.

Po slavnostni seji je bila pred domom upokojencev proslava krajevnega prazni-

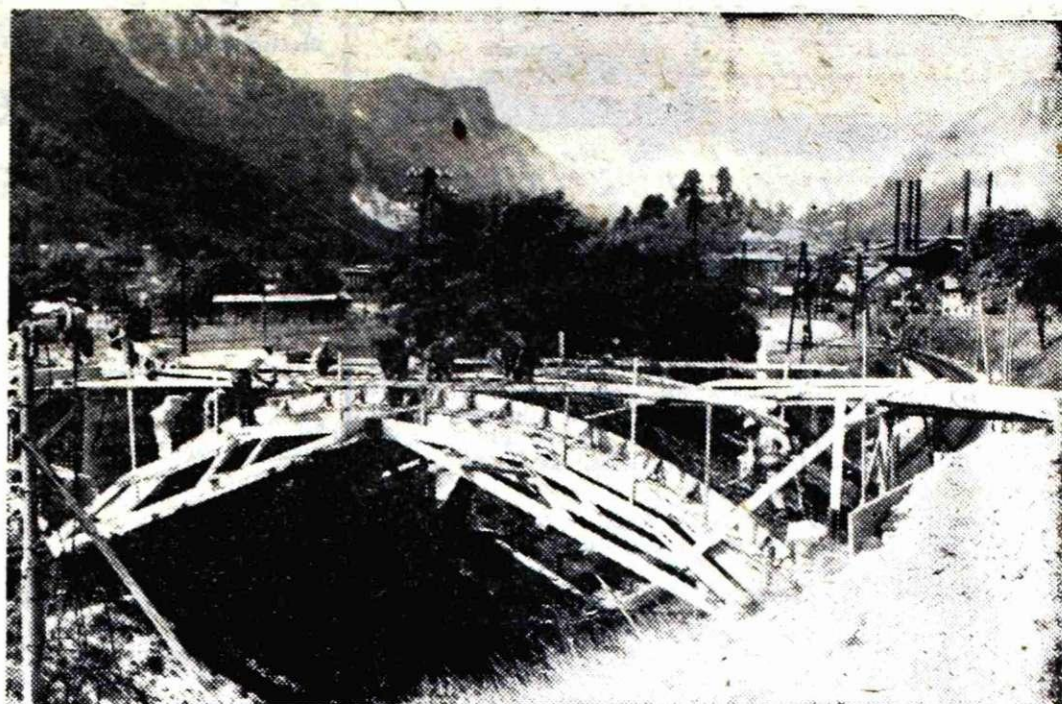
Kajuha in Mateja Bora. Zbranim občanom je o pomenu praznika spregovoril predsednik krajevnega odbora ZB Javornik - Koroška Bela, nato pa so s proslave kurirji na motorjih odnesli vence k spomeniku padlim borcem ter na grobove talcev, ki so pokopani na pokopališču na Koroški Beli.

Delavska univerza Jesenice pred velikimi nalogami

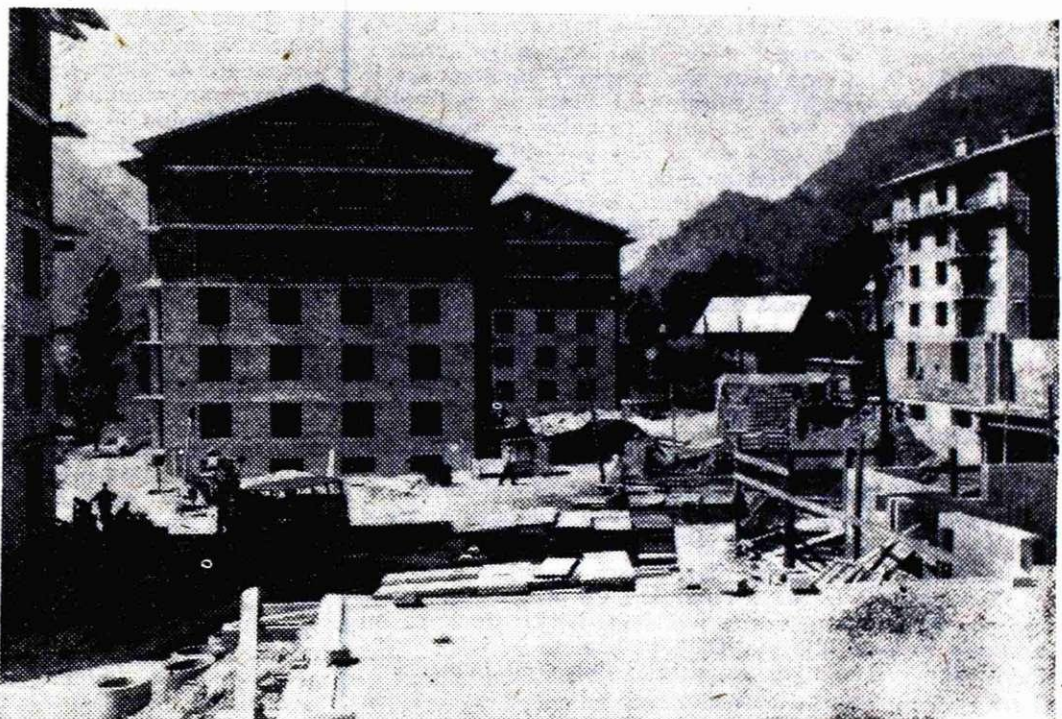
Dejavnost Delavske univerze Jesenice je vsako leto večja. Kljub minimalnim proračunskim sredstvom zajemajo programi vsako leto več sol, tečajev in raznih predavanj, kar dokazuje program za tekoče šolsko leto. Razpisan je sprejem v ekonomsko srednjo šolo, v študijske oddelke za sprejem v mariborsko višjo tehnično šolo, v večerno osnovno šolo, v strojepisni, stenografski in administrativni tečaj, v tečaje tujih jezikov in celo v šiviljsko-krojni tečaj.

Poleg navedenih sol in tečajev pa ima Delavska univerza Jesenice v načrtu tudi organiziranje ciklov predavanj s področja zdravstva, znanosti, umetnosti, kulture, tehnike, kmetijstva, potopisov, narodopisja, naravoslovja, obrambne vzgoje itd. Posebno pozornost bo posvetila strokovnemu izpopolnjevanju kadra v gostinstvu in turizmu.

Razen na Jesenicah bodo v letošnjem šolskem letu predavanja tudi v drugih

V torek so delavci gradbenega podjetja »Projekt« zabetonirali obok novega železniškega nadvoza pri osnovni šoli na Koroški Beli. Gradbena dela lepo napredujejo, zato lahko pričakujemo, da bo nadvoz zgrajen v predvidenem roku.

Na slavnostni seji je bilo predlagano, da bi se nova cesta ob stolpnih imenovala: »Cesta 4. septembra«

jepisni tečaj ima. Delavska univerza Jesenice lastno strojepisnico z 20 pisalnimi stroji. Tečaji tujih jezikov bodo po avdiovizuelni metodi.

Program dela za tekoče šolsko leto predvideva tudi specializirane strokovne tečaje za delovne organizacije in izdelovanje profilov za poklice ozkega profila, kot načrte izobraževanja za družbenopolitično, ekonomsko in strokovno izobraževanje. Za vse panoge izobraževalne dejavnosti ima zavod stalne honorarne strokovne predavatelje, da bodo vsa predavanja na odgovarjajoči višini.

Iz navedenega sledi, da je delokrog jeseniške delavske univerze zelo obširen in je njena dejavnost ogromnega pomena za splošno in strokovno izobraževanje članov

posameznih gospodarskih in družbenopolitičnih organizacij na Jesenicah in na področju jeseniške občine.

U.

Ugoden nakup

Od 15. septembra naprej bodo lahko prebivalci Jesenic in okolice v poslovalnici Kašte 2 na tržnici dobili belo grozdje iz Goriških Brd po zelo ugodni ceni. Grozdje, ki ga lahko uporabijo kot jedilno, predvsem pa za predelavo v grozdni sok ali vino, bodo prodajali po ceni 80 din za kg. Za večja naročila pa v isti poslovalnici sprejemajo tudi prednaročila.

Ko se vrača življenje

»Si mar pred pičle pol ure rogovilil?« je vprašal kmet. »Podrobar je na položaju in zaenkrat ne kaže, da bi ga mogel kdo presenetiti. Torej Job bo prihajal zdraviti mojo pljučnico. Prav je, da ste se odločili zanj. On je pripravljen največ tvegati. Naj se grem z njim dogovoriti? Naj mu pošljem sporočilo? Čutim, da me pljučnica že prijemlje, a to bi še lahko uredil. Ta položaj bi še nemara obranil bolje kot tistega sinoči?«

»Kateraga?« je zazijal Martin. Polde je zadnje preslišal, saj je imel le preveč opravil s cestnim zavojem, na katerem je noč mešala svoje dogajanje s fantazijo in je zato tam dol vsaka senca govorila in mislila.

»Tako, kakor Vasilij, me menda svoj živ dan še ni nihče presenetil,« je odvrnil. »Da bi iskal zajca in kličal ob peči, pa ne videl, kdo se približuje moji hiši, se mi menda še ni nikoli primerilo. Nak! Noben Nemec me ne more spraviti v takšne škripce. Ima zvezo z vami?«

»Kdo? Vasilij?« je vprašal Martin.

»Da. On.«

»Ne. Od decembra je za nas tujec.«

»Sem si mislil,« je rekel Podrobar. Potem mu je beseda zastala. Saj si ni mogel misliti, kaj se vendar skriva v puščavniku in kakšna pota mu narekuje divjina. Ko je dohitel, svojo misel, je stopil med vrata in potrepil Poldeta po plečih: »Naj gre jutri, to kakor si mislim, bo že danes, je rekel, torej danes naj gre vaš komandant skozi Pasjo dolino. Pred mrakom je dejal in kakor zid je bilo, ko sem ga skušal navrtati, zakaj je to potrebno.«

»Na Pokljuki je četa. Kdor je imel kaj opraviti z nami, ve, da četa nima komandanta. Če mu je dovolj komandir, se bo o mraku lahko izkašljaj. Tako mu povej!« je dejal Polde in se zasukal med durmi.

»Danes o prvem mraku,« je dejal čudak. »Komandant ali nobeden, je rekel. Za vsakega drugega bo Pasja dolina prazna, je dejal. Si kaj mislite, kaj bi utegnili biti? On ve, koga od vas lahko zahteva. In kdo bo pribredel srečo skozi Pasjo dolino, si kaj težko mislim.«

»Tudi jaz,« je pogrknil Polde, ki ga je silil kašelj.

»Nas kani obvestiti o našopanih? O Pardubskem in novih voznikih? Danes prideta vozit dva izdajalca s Stare Pokljuke, to tako in tako veš?«

Podrobar je bil sprva tiho. Potem je dejal:

»Dva, praviš? Iz Stare Pokljuke? Če prideta, ne smete biti na Poljančevem rovtu niti dan. Nihče jima ne bo v stanju prikriti, kje ste. Glej, hudiča, to je imel danes Pardubsky v mislih, da se je tako dolgo motovilil.«

»Ne skrbi! Ne bomo ostali. Sli bomo za soncem in nobene osojne sledi ne bo treba več skrivati, Podrobar!« je zmrknil Martin, ki mu je bilo že vsega čez glavo. Mnilo ga je, da bi Podrobarju še kaj pojasnjeval. Saj je vedel, da je kmet dovolj bister.

»Podlasica stara?« je ugibal Podrobar. »Motovilil in motovilil je krog mene. Ali se mu ni zdel pravi čas ali pa ni upal reči. Jaz imam pogodbo za ves les in mene bodo morali vprašati. Naj ju le pošlje. Hudičev bosta potila. Pod Medjim dolom so hlodi vsak po kubik in čez. Tja ju pošljem. Bosta občutila, kako pri tridesetih stopinjah zmruže pot na licih. Bomo videli, koliko se jima bo potlej še ljubilo pripovedovati Pardubskemu in tistemu Sokoljaku. Saj res, kdo pa sta?«

»Smolnik in Tratar. Sokoljakovi so ju včeraj zvili in v osemindesetih urah ju bo Pardubsky pripeljal. Če ti bo uspelo, da se vsak dan nekaj ur potita, bosta prihodnji teden s svojim kašljanjem že kar lepo odganjala kurirje in patrolje. Če bosta postala izdajalca, bosta zaradi strahu. Kdor se boji in trepeti, je pa v stanju tvežiti tudi marsikaj takega kar se mu samo zdi, da bi moglo biti. Si ne misliš, Podrobar, da bosta kar primerna za to, da povesta Sokoljaku o pravem času kako zanimivo zgod-bico?«

Podrobar je bil čudno resen in dostojanstveno zamišljen. Kakor bi se ga že lotevala bolezen.

»Nemara,« je odvrnil.

»Zdaj bi bilo najbolj koristno, da razvozljamo vzrok Vasilijevega nenadnega prihoda,« je opomnil Polde. »Čez pol ure se bo dvignilo in čisto pri belem dnevu nama res ne kaže kolovratiti okrog bolnikov, ne, Martin?«

»Tobak in kruh je zahteval,« je dejal Podrobar. »Da ni zanj, je rekel. V njegove besede nimam niti najmanjšega vzroka dvomiti. Zato je odgovor na njegov prihod en sam. Nekdo je pri njem.«

»Nekdo je pri njem, razumljivo,« sta dejala partizana. »A kdo vendar?«

Zakaj naši taborniki ne izvedejo nobene koristne delovne akcije

Moj prispevek nima namena zmanjševati vrednosti in pomena delovne akcije francoskih skavtov v Mojstrani. Mislim, da je prav, da se o tem piše v časopisu in da akcija zasluži priznanje in pohvalo.

V članku me preseneča naslednji stavek: »Niso pa mogli razumeti, zakaj naši taborniki na taborenju ne izvedejo nobene koristne delovne akcije.« Tovariš pisec, jaz pa ne razumem, da se v Jugoslaviji more najti človek, ki ne bi vedel za »nobeno koristno akcijo« naše mladine, ki ne bi vedel, da je pri nas taborniška organizacija del tiste mladine, ki se že desetletja proslavlja s številnimi delovnimi zmagami. Vem, da se boste branili, da tu ni mišljena mladina v celoti, ampak taborniška organizacija in da je zato vsako razburjanje odveč. Ne, ni odveč. Ni odveč, ker ne gre za tabornike in jugoslovansko mladino, ker je to nerazdvojno in ker bi to morali ljudje vedeti, ko so se pogovarjali s francoskimi mladinci. Tovariš pisec, naša taborniška organizacija ni »ceh«. Ker jo tako obravnate oziroma pojmuje, zavestno ali nezavestno podkate tabornikom in preko njih vsej mladini »nekoristnost«. Ker tako gledate na našo taborniško organizacijo, smatrate, da delate naši družbi in mladini medvedjo uslugo, ko v letu 1964 predlagate recept, ki ga naša mladina že drugo desetletje koristno uporablja in ki je temelj naše povojne obnove. Naša mladina je ob koruznem kruhu zgradila sto in sto kilometrov železniških prog, cest, številne gospodarske objekte, cela nova mesta, brez lastnega avtobusa, s katerim bi se med »koristno delovno akcijo« vozila na izlete.

Tovariš pisec, toliko za osvežitev spomina in v premislek. Ko se boste drugič pogovarjali s tujimi mladinci, ki se ob »koristni delovni akciji« vozijo z lastnim avtobusom na izlete, jim povejte, pa brez sramu, da je mnogo jugoslovanskih naravnih lepot napravila dostopne njim in vsem drugim naša mladina in med njo taborniki s svojimi »koristnimi delovnimi akcijami«. Povejte jim, da je v mladinskih naseljih širom naše domovine tisoče naših mladincev vsako leto, ki izvajajo »koristne delovne akcije«. Če bi francoskim mladincem to povedali, namesto da skomigate z rameni in povrh to vprašanje postavljate naši javnosti, bi francoski mladinci ne razumeli samo naše taborniške organizacije, ampak tudi mnogo drugega. Zvedeli bi resnico o naši mladini, o mladincih, ki so poleg drugih družbenih obvez tudi člani taborniške organizacije. Skrajni čas je, da se naučimo, tujcem tolmačiti našo družbo kot celoto in ne po njihovi

vem vzoru posameznih »cehov«, ki so pri nas zgodovina, ki v povojni izgradnji niso nikdar predstavljali začetek in konec družbenega udejstvovanja ne naše mladine, ne ljudi nasploh. Kadar pri nas govorimo o organizacijah, mislimo na ljudi, ki jih tvorijo, to pa nam ne dovoljuje tako enostranskih zaključkov, zlasti ne, kadar o

tem govorimo s tujimi ljudmi, ki smo jim dolžni povedati resnico o naših ljudeh, toda o celih ljudeh, z vsem bogastvom njihovega družbenega življenja.

Ne vem, kaj francoska družba smatra »koristno« zlasti takrat, kadar razpravlja o mladini, vem pa, da pri nas »koristno« pomeni zelo širok pojem, ki ga ne moremo javnosti tolmačiti na enem samem mestu.

Premislite — koristilo bo!

Tomaž Ertl

Naša vajenka med previsi in nad prepadi

Mnogo naših mladih železarjev in učencev ter dijakov se navdušuje za planinstvo, plezalni šport in alpinizem, za kar so prav na Jesenicah zaradi neposredne bližine gora skoraj idealni pogoji. Med njimi je tudi Jožica Trček, učenka železarske poklicne šole, ki je že zgodaj prepričevalno opozorila na sebe in na svoje uspešno ter prizadevno udejstvovanje v gorah.

Že pred desetimi leti, stara komaj sedem let, se je aktivno in marljivo vključila v delo jeseniškega mladinskega odseka pri PD. Takoj je pokazala veliko ljubezen do naravnih lepot in našega planinskega sveta. Kmalu se je

skih sezonah še lepe in pomembne uspehe.

V letu 1961 je Jožica Trček naglo napredovala. Po slovenski smeri v severni steni Triglava jo zasledimo v Rokavih, naslednje leto pa sredi prepadnih in previsnih sten. Sredi poletja 1963 jo srečamo v Centralnem stebri severne triglavske stene, v bavorski smeri in tržaški, ki so nadvse zahtevne in predstavljajo trd oreh tudi za tovariše, ki se ponašajo, da so sposobni plezati tudi v smereh in stenah, ki so označene s šesto težavnostno stopnjo.

V letošnjem poletju niso bile pred Jožico varne najtežje plezalne smeri. Preplezala je načrtno bavorsko, skalaško, tržaško in S. Visiakovko ter številne lažje smeri v severni triglavske steni, poleg tega pa se je seznanila tudi s Comicijevim razom v Jalovcu in viharjem na Grossglocknerju.

Njena pot je pravilna, načrtna in sistematično usmerjena naprej, navzgor, proti visoko postavljenim in težko dosegljivim ciljem. Na tej poti želimo mladi vajenki, navijalki obilo sreče in bogatejših edinstvenih doživetij.

Zuro

Desno: Jožica Trček

vključila v naš alpinistični odsek, kjer se zbirajo res le najboljši plezalci in alpinisti, ki jih ni strah nevarnosti prepadnih in previsnih sten. Po nekaj letih aktivnega udejstvovanja v AO jo lahko prištevamo v dolgo vrsto naših odličnih planink, plezalk in alpinistk, ki so visoko raven našega planinstva, plezalnega športa in alpinizma častno reprezentirale v domačih in tujih gorskih skupinah. Mlada vajenka iz naše železarne odlično nadaljuje delo naših pomembnih plezalk in alpinistk. Ker ima Jožica Trček dobro plezalno in alpinistično šolo za seboj, lahko pričakujemo od nje v prihodnjih poletjih in zim-

OTVORITEV KONCERTNE SEZONE NA JESENICAH

V sredo 16. septembra ob 19.30 bo na Jesenicah v gledališču Toneta Čufarja gostoval Akademski oktet iz Ljubljane. Omenjeni oktet je že gostoval po vseh evropskih državah, zato bo njegovo gostovanje za Jesenice velik umetniški dogodek.

Večer pantomime

V nedeljo, 13. septembra bo ob 20. uri v gledališču »Tone Čufar« gostovala skupina zagrebških pantomimičarjev KUD »Josip Medved«. To kulturno umetniško društvo združuje predvsem ljudi, ki so gluhi in se zaradi te svoje hibe ne morejo kulturno in umetniško izživljati v tistih panogah, za katere je potreben sluh ali govor. Prav zato je njihova skupina pantomimičarjev ne samo edinstvena v naši državi, temveč tudi zelo kvalitetna, kar dokazujejo njihova gostovanja ne samo po vsej Jugoslaviji, temveč tudi po inozemstvu. Prav koncem tega meseca odpotujejo na turnejo po Bolgariji in Romuniji.

Pantomima je umetnost, ki se izraža z gesto in mimiko, ali še točneje — umetnost, ki je nekje med nemo igro in baletom ali pa oboje skupaj.

V svetu precej goje to vrsto umetniškega izražanja, ki ima svoje najboljše mojstre v Franciji. Pri nas pa je dokaj nepoznana, če odštejemo slučaj — na srečanja z njo v kakšnih igrah ali modernem baletu. Prav zaradi tega bo nastop zagrebških pantomimičarjev za Jesenice izredna prilika, da spoznamo tudi to vrsto umetnosti, obenem pa damo priznanje ljudem, ki so se kljub pomanjkanju dveh čutov, govora in sluha, odločili posredovati svoja umetniška doživljanja in občutja drugim. V sporedu skupine bomo videli posamezne točke, ki nosijo naslovi: Matteo Falcone (po zgodbi Prospera Mériméea), Strelec in tarča, Trojica (zgodba iz kavarne), Izlet (kolesarja in motorista), Detektivska zgodba in Čudež v ringu (boksarsko srečanje).

Prav gotovo nihče ne bo zamudil izredne prilike, da si ogleda nastop pantomimičarjev iz Zagreba. Vstopnice lahko rezervirate na telefon 82200 — vstopnina je enotna 150 din.

KOSARKA Dve zmagi

SEŽANA : JESENICE
38:56 (17:21)

Jeseniški košarkarji so v tekmovalni II. republiške lige v Sežani premagali borbeno domačino z 18 koši razlike. Tekma je bila odigrana v slabem vremenu, saj je vseskozi močno deževalo. Uspeh je bil dosežen predvsem zaradi dobre igre v obrambi, saj sta bila popolnoma onespособljena oba najboljša strelca domačinov. Koše za Jesenice so dosegli: Svetlin 21, Vauhnik 15, Sodja 12, Čampa 5, Katnik 2, Petič 1.

S to zmago so Jeseničani prevzeli vodstvo na lestvici II. republiške lige.

JESENICE : TRIGLAV
48:38 (24:17)

Jeseničanke vodijo v I. republiški košarkarski ligi za članice in v letošnjem prvenstvu še niso bile poražene. V soboto so doma premagale mlado moštvo Triglava iz Kranja. Kljub začetnemu vodstvu gostujoče ekipe so v sicer nezanimivi tekmi s povprečno igro zasluženo zmagale. Koše za domačinke so dosegli: Benedičič 16, Pavlič 12, Bertonec 10, Lakota 6, More 2, Komac 1.

Članice Jesenic imajo sedaj 4 točke naskoka pred ostalimi.

Športne brzojavke

— S 1. septembrom je prevzel mesto trenerja jeseniških hokejistov zopet lanskoltni trener Čeh Jiri Pleticha. Njegova prva ugotovitev pri prihodu je bila, da so igralci kondicijsko zelo dobro pripravljeni.

— Za jeseniške hokejiste se je letošnja sezona že začela. Svojo prvo tekmo so odigrali v Cortini z odličnim domačim moštvom in izgubili z 1:7 (0:6, 1:1, 0:0). Kljub porazu je to za naše hokejiste uspeh; saj je Cortina v letošnji sezoni dosegla še nekaj izrednih uspehov (z Brnom 3:4).

— V prijateljski tekmi so jeseniški košarkarji v Medvodah premagali domačino z 79:77 (38:32).

— Jeseniški atlet in član kolektiva železarne Ožbi Vi-

Nogometaši bodo spet začeli tekmovaljem v gorenjski ligi

Pred meseci smo poročali, da je upravni odbor športnega društva Jesenice razpustil nogometni klub Jesenice. Zaradi tega so člani NK Jesenice tudi prekinili tekmovalje v gorenjski nogometni ligi. Za občinski praznik pa je bilo v programu tekmovalje v nogometu. Tekmovali so nogometaši iz Raven na Koroškem, Štor in Jesenic. Tako so se po daljšem presledku na igrišču predstavili spet nogometaši, ki so tekmovali že pred leti ter se nategovali za vstop v SNL.

V zadnjem času so bile tudi živahne organizacijske priprave za obnovo nogometnega kluba. Ustanovljen je bil odbor, ki ga bo vodil predsednik Pavel Lotrič, vodja teh-

nične komisije pa bo inž. Adi Marlej. Na prvi seji upravnega odbora NK Jesenice so z vso resnostjo in zavzetostjo obravnavali priprave za tekmovalje nogometašev v gorenjski nogometni ligi. Poleg naše enajstostorice se bo za naslov nogometnega prvaka Gorenjske potegovalo še devet moštev.

Letos bodo tekmovali tudi pionirji. Pionirskih moštev je na Gorenjskem precej, zato so ustanovili dve ligi. Zmagovalca obeh lig pa se bosta srečala v finalnem tekmovalju in bomo tako dobili najboljšo ekipo pionirjev Gorenjske. Več o tekmovalju naših nogometašev bomo še poročali.

-or

Ali je to nogomet?

Nogomet — jugoslovanski šport številka 1, je bil do pred nekaj let tudi na Jesenicah zelo popularen. V zadnjih letih pa je močno nazadoval in niti v gorenjskem merilu ni nič pomenil. Ko tudi kadrovske spremembe tako v vodstvu kot pri igralcih niso prinesle zaželenih sprememb, je UO ŠD Jesenice nogometni klub razpustil. Letos so se ponovno zbrali nekdanji nogometaši in se začeli pripravljati za metalurške igre, istočasno pa je prišla tudi pobuda za ligo treh obmejnih občin.

Tako smo imeli v nedeljo igralci so namerno udarjali v gosteh moštvo M. Tosi iz nasprotnika po nogah. Pri Trbižu. V prvem polčasu so tem so dobro služile tudi imeli hitrejši gostje več od roke in videli smo celo nekaj igre, pogostejše so napadali, boksarskih udarcev. Za tako vendar zamišljenih akcij niso znali zaključiti z zadetki. Nasprotno so se pred vrati nik Košivnik iz Kranja, bolje znašli domačini in v katerega smo to pot videli sredini polčasa že vodili z prvič na našem igrišču.

2:0. Tedaj je igra postala enakovredna in domačini so dosegli še dva gola. Streli so bili Koblar, Hribar, Sammar in Lavtežar. V drugem polčasu so gostje zopet ostro napadli in kmalu znižali razliko na 4:1. Po tem zadetku pa je igra postajala vse bolj ostra, posamezni

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi ljubljene žene, mame in babice

KATARINE LOTRIČ

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sostanovalcem, družinam Mehovi, Muharjevi in Raničevski ter sosedom družinam Natek, Ovček in ostalim, ki so nam pomagali v najtežjem času.

Prisrčno se zahvaljujem vsem darovalcem vancev in cvetja ter vsem, ki so jo spremili na njeno zadnjo pot. Posebna zahvala pevcem za žalostinke pod vodstvom Jake Vebra.

Zalujoči: mož Franc, hčerka Majda, zet Janez, vnuka Jana, sin Franci, snaha Rezi in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Emilu Andervaldu iz kurilnice — promet se najlepše zahvaljujem za hitro in mesečno pomoč ob moji nesreči v Crikvenici.

Janez Bohinc gasilci

Kaj bomo gledali v kinu

Kino »RADIO«

12. in 13. septembra franc.-italijanski barvni CS film TRIJE MUSKETIRJI — II. del, ob 17. in 19. uri.

14. septembra amer. barv. CS film SERENADA VELIKE LJUBEZNI, ob 17. in 19. uri.

15. in 16. septembra franc.-italij. film RANDEZVOUS, ob 17. in 19. uri.

17. in 18. septembra jugoslovanski film MAČEK POD ČELADO, ob 17. in 19. uri.

19. septembra italij.-franc. barvni CS film MONGOLI, ob 17. in 19. uri.

Kino »PLAVŽ«

12. in 13. septembra franc.-italij. film RANDEZVOUS, ob 18. in 20. uri.

14. in 15. septembra franc.-italij. barvni CS film TRIJE MUSKETIRJI — II. del, ob 18. in 20. uri.

17. in 18. septembra francoski film ROBERTO LA ROCCA, ob 18. in 20. uri.

19. septembra italij.-franc. barvni CS film PUSTOLOVŠČINE V ZIMSKIH POČITNICAH, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

12. septembra amer. barvni CS film DAI, DA SE LJUBIMO.

13. septembra amer. barvni CS film ZAKON PRERIJE.

17. septembra franc.-italij. barvni CS film TRIJE MUSKETIRJI — II. del.

19. septembra franc.-italij. film RANDEZVOUS.

Kino ŽIROVNICA

12. septembra amer. barvni CS film ZAKON PRERIJE.

13. septembra amer. barvni CS film DAI, DA SE LJUBIMO.

16. septembra franc.-italij. barvni CS film TRIJE MUSKETIRJI — II. del.

19. septembra franc. film ROBERTO LA ROCCA.

Kino KOROŠKA BELA

12. septembra franc. film ROBERTO LA ROCCA.

13. septembra franc.-italij. barvni CS film TRIJE MUSKETIRJI — I. del.

14. septembra franc. film RANDEZVOUS.

19. septembra jugoslovanski film MAČEK POD ČELADO.

Kino KRANJSKA GORA

12. septembra franc.-italij. barvni CS film TRIJE MUSKETIRJI — I. del.

13. septembra franc. film ROBERTO LA ROCCA.

17. septembra franc. film RANDEZVOUS.

18. in 19. septembra franc.-italij. barvni CS film TRIJE MUSKETIRJI — II. del.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 11. septembra od 12. ure do 18. septembra do 12. ure

ZAHODNI DEL JESENIC: dr. Milan Čeh, Jesenice, Maršala Tita 88, telefon 82-245, interni 728.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Avguštin Tancar, Jesenice, Maršala Tita 27, telefon 82-278.

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

5 seje občinske skupščine

Prihodnje leto bo zgrajena industrijska pekarna v Lescah

Pretekli torek, 8. 9. 1964 je imela občinska skupščina Jesenice 19. redno sejo obeh zborov, na kateri je obravnavala različne zadeve.

Po prvi točki dnevnega reda, v kateri je bilo obravnavano polletno poročilo o realizaciji dohodkov in izdatkov občinskega proračuna, je bila na vrsti razprava o gradnji industrijske pekarnice v Lescah, ki bo oskrbovala s kruhom in pecivom občino Radovljico in Jesenice. Iz poročila sveta za družbeni plan in finance kakor tudi izvajanje predstavnika Živilskega kombinata »Žito« iz Ljubljane, ki bo to industrijsko pekarno upravljalo, je bilo razvidno, da so predvideni skupni stroški za gradnjo tega objekta v višini 520 milijonov dinarjev. Potrebna sredstva bodo prispevali občini Radovljica in Jesenice ter podjetje »Žito«, za preostali del sredstev pa bo najeto posojilo pri Splošni gospodarski banki SRS v Ljubljani. Ker je bil del potrebnih sredstev že realiziran, je industrijska oprema že skoraj v celoti nabavljena, pričeli pa so tudi že z zemljskimi deli. Da bi z gradnjo lahko nadaljevali in jo v letu 1965 tudi dokončali, je občinska skupščina na tem zasedanju sprejela sklep o poročitvi izjavi podjetju »Žito« za polovico odobrenega posojila pri Splošni gospodarski banki v Ljubljani v višini 217.966.000 din (za ostalo polovico da poročitveno izjavo občina Radovljica) in pa sklep oziroma potrdilo, da so v letu 1965 zagotavljeni sredstva naše občine v višini 90.184.000 din. S tem je dana možnost, da bo pekarna v prihodnjem letu tudi zgrajena.

Zanimiva in važna točka dnevnega reda je bilo tudi poročilo o delu komisije za družbeno nadzorstvo skupščine.

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Fotokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarnja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ne občine Jesenice za prvo polletje. V tem času je ta komisija obiskala več manjših podjetij v naši občini in njene ugotovitve niso nič kaj razveseljive. Delo samoupravnih organov v teh podjetjih je zelo šibko in večina članov ni seznanjena z njihovimi osnovnimi pravicami in nalogami. Zato v vseh podjetjih odločajo v veliki meri direktorji, ker jih stanje, kakršno je, v to sili. So tudi različni negativni pojavi kot razcepjenost kolektiva, prepiri, kriziranje in podobno, kar ima vse svoje osnovne korenine v zelo slabo razvitem samoupravljanju. Tudi sindikalne podružnice, ki bi predvsem morale krepiti razvijanje delavskega samoupravljanja v teh podjetjih, niso odigrale svoje vloge. Zato je komisija priporočila občinskemu sindikalnemu svetu, da organizira seminarje za člane samoupravnih organov v manjših

podjetjih naše občine, da bi se le-ti seznanili s svojimi pravicami in dolžnostmi, kar je brez dvoma eden izmed osnovnih pogojev za njihovo uspešno delo. Vendar je predstavnik občinskega sindikalnega sveta v zvezi s tem priporočilom v razpravi povedal, da je prav v teh manjših podjetjih za te seminarje najmanj zanimanja. Vsekakor zahteva stanje v teh podjetjih, da tudi politične organizacije pomagajo, da bi stvar krenila na bolje.

V nadaljevanju zasedanja je skupščina obravnavala še nekatere druge zadeve, med katerimi sta bila brez dvoma najvažnejša sklep o izdaji poročitvenega jamstva za najetje posojila, kakor tudi sklep o najetju posojila, ki bosta omogočila nadaljevanje gradnje Zdravstvenega doma na Jesenicah.

Na koncu je skupščina še potrdila predloge za imenovanja v različne organe skupščine ter nekatere druge organizacije.

K.

DE plavž

Razprava o gospodarjenju

Zbor DE plavž je na redni seji razpravljal o proizvodnih in finančnih uspehih ter problemih. Polletno proizvodnjo grodlja smo dosegli s 97,2%. Vzrok, da ni bil dosežen plan, je v glavnem v manjšem izplenu in slabem stanju kavperja št. 3. Koledarski čas smo na plavžu dobro izkoristili, saj smo imeli zastojev samo 0,18%. Proizvodnja aglomerata je bila tudi za 0,7% pod planirano, koledarski čas pa v aglomeraciji izkoriščen 92,28%. Apnenici in kamnolom so polletni plan proizvodnje presegli.

Pri obravnavi finančnega obračuna za prvo polletje smo posvetili največ pozornosti gibanju proizvodnih stroškov. V prvi polovici leta izkazuje naša enota preko 16 milijonov dinarjev znižanja. To znižanje smo v glavnem dosegli pri pripravi vložka za plavža, ki sicer izkazuje za 55 milijonov dinarjev povišane stroške. Glavni vzrok zvišanja stroškov na pečeh je večja poraba koksa na tono grodlja in manjši izplen od planirane. Obravnavali smo tudi druge stroške, ki bremenijo proizvodnjo. Zbor je sprejel sklep, da je treba znižanju proizvodnih stroškov posvetiti še nadalje vso pozornost.

V nadaljnji razpravi smo obravnavali način formiranja in delitve osebnih dohodkov. Članom zbora je bilo pojasnjeno, da je masa osebnega dohodka odvisna od treh faktorjev: količine, kvalitete in pa izplena. Če izplen pada, nam cena grod-

lja raste, tako da dobimo za več vložnega dela tudi večji osebni dohodek. Pri razpravi o notranji delitvi osebnega dohodka je bilo ponovno poudarjeno s strani članov zbora, da je v mesecih, ko imamo državne praznike, kljub dobri proizvodnji odstotek po enoti izdelka manjši kot pri isti proizvodnji ostale mesece. Da bi to nihanje višine gibljevega dela donekle preprečili in s tem odpravili negotovost pri delavcih, smo sklenili, da se izplačuje celotni gibljevi del samo do višine 110%, v kolikor bi bil formirani dohodek večji, ga bomo odvedli v rezervni sklad za praznike, iz katerega bi potem v mesecih državnih praznikov črpali denarna sredstva za izplačilo gibljevega dela, v kolikor bi bil pod 110%. Ta sklep je bil sprejet z veliko večino navzočih. Zbori so bili po posameznih dnevih, tako da smo dosegli predpisano udeležbo.

Torkar

OSNOVNA ŠOLA »TONE ČUFAR«

razpisuje

vpis v oddelek za odrasle za šolsko leto 1964/65
POGOJI ZA VPIS:

1. v I. oddelek dokončani štirje razredi osnovne šole,
2. v II. oddelek dokončanih šest razredov osnovne šole,
3. starost 17 let,
4. sklenjeno delovno razmerje ali učna pogodba.

Pri vpisu je treba predložiti lastnoročno pisano prošnjo za sprejem, zadnje šolsko spričevalo ter izjavo staršev ali štipenditorja o plačevanju ukovine, ki znaša 24.000 dinarjev.

Oddelek bo odprt, če bo vpisanih najmanj 20 kandidatov. Vpis traja do 10. oktobra 1964. Informacije dobite v šolski pisarni.

Električar Rado Arh prizadeven in uspešen novator

Elektrikarja Rada Arha smo sicer že večkrat zasledili med nagrajenimi avtorji tehničnih izboljšav. Letos pa je v vsakem pogledu daleč prekosil samega sebe in tudi številne druge vzdrževalce in elektrikarje, ki se redno dnevno pri svojem delu v številnih obratih naše železarne srečujejo s sto in sto perečimi problemi.

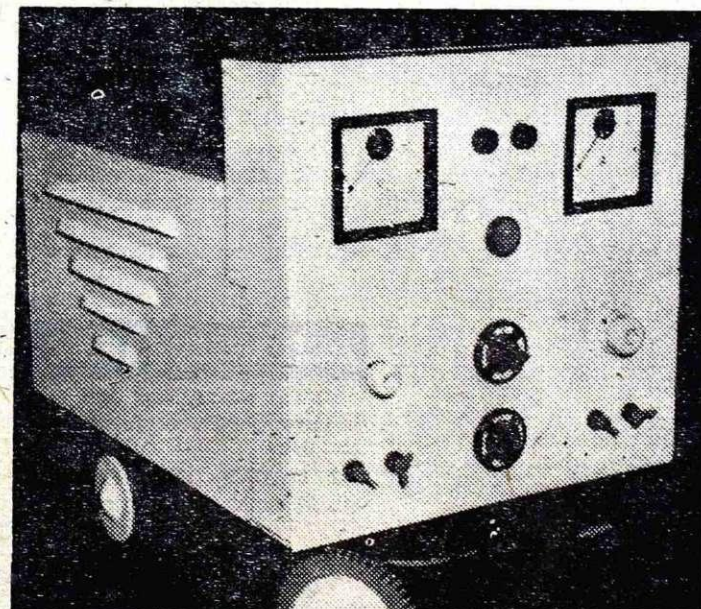
Vzporedno z nabavo vedno več diesel lokomotiv za ozki in normalni tir so bile na prometnem oddelku vedno večje tudi potrebe po usmerjevalcu za polnjenje akumulatorjev za te nove lokomotive. Izposojeni usmerjevalec za polnjenje lokomotivskih akumulatorjev z Javornika nikakor ni mogel kriti vedno večjih potreb.

To pomanjkljivost je uspešno rešil Rado Arh, ki je na lastno pobudo iz skoraj samih rezervnih delov izdelal prevozni usmerjevalec za polnjenje poljubnih akumulatorskih baterij za številne nove diesel lokomotive. Ta izdelek je vsesplošno uporaben in dobro služi prometnemu oddelku ter je pomembna pridobitev za našo železarno.

Ker je novi usmerjevalec prevozen in izredno solidno ter strokovnjaško izdelan, avtor predloga št. 1584 prav gotovo za svojo izredno prizadevnost in uspešno izvedbo zasluži vse naše priznanje in najvišjo odškodnino.

Izdelek Rada Arha v vsakem pogledu ne zaostaja za podobnimi izdelki za to specializiranih podjetij. Po ceni pa je mnogo cenejši in bolj solidno in trajno izdelan. Tako je Rado Arh brezhibno rešil pereč problem polnjenja lokomotivskih in drugih akumulatorjev in s tem tudi zaganjanje le-teh. Mlademu elektrikarju — vzdrževalcu čestitamo k doseženemu uspehu in želimo, da bi dobil med sovrstniki čim več enako prizadevnih in uspešnih posnemalcev.

Zuro

Prevozni usmerjevalec za polnjenje akumulatorskih baterij, izdelek Rada Arha